

*„Вірою ми розуміємо,
що біжи словом Божим
збудовані.”*

Єбр. 11:3

ВІРА Й НАУКА

101

БЕРЕЗЕНЬ — КВИТЕНЬ

1979

FAITH and SCIENCE

Ukrainian Religious Magazine
101 Cambridge Road, Brookhaven, Pa., 19015
U. S. A.

101

MARCH — APRIL

1979

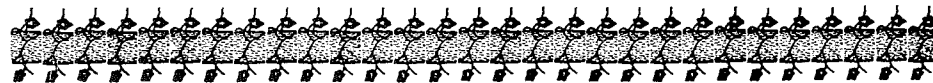
Передплата: Річна 6.00 дол.
 Піврічна 3.00 дол.

Передплату посилати на адресу:

“Faith and Science”
P.O. Box 1563
Des Plaines, Ill., 60018, U.S.A.

З М І С Т

1. Борітеся — поборете!	1
2. Сонце Правди	2
3. Апостоли	3
4. Другий прихід Христа	4
5. Апологія християнства	8
6. Свідчення вчених	9
7. Вони були на тому світі	10
8. Христос воскрес!	15
9. Спалена Біблія	16
10. Унікальні чуда Ісуса	24
11. Атлантида	29
12. Еверглейде	31
13. Створення світу	34
14. Звідусіль	39
15. Привітання	41
16. Надіслані видання	41

БОРІТЕСЯ — ПОБОРЕТЕ!

Гра зі злом завжди прирівнювалась до гри з вогнем, що, як правило, закінчується нещастям. Потурання злу розглядається безсумнівною ознакою наближення катастрофи. Умиротворення зла не що інше, як втрата мужности, відваги, як ганебна капітуляція.

Зло не знає міри, ні меж. Діє за принципом ланцюгової реакції.

Для прикладу, пам'ятна Мюнхенська угода 1938 року. Компроміс не тільки не втамував жадань, не локалізував конфлікту, а, навпаки, заохотив до дальшої агресії та допровадив цілий світ до трагедії Другої світової війни.

Поступки виконавчої і судової влади терористичним домаганням, що вчасилися нині, не тільки не розв'язують суспільні проблеми, вони анархічні, вони кладуть край самій ідеї правосуддя.

Замовчування свавілля воюючого атеїзму, його ламання духовного життя, не тільки небезпечне, не тільки загрозливе, — воно смертельне. Свідомість мільйонів людей підпала отруєнню прищепленням фальшивих ідей. Просякнута атеїстичним злом, державна система зробила країну непридатною для життя своїх громадян, стала першим ворогом власного народу.

— Якби Вам дали мікрофон і Вас міг би почути цілий світ, — що б Ви сказали? — запитали одного разу Юлію Вознесенську, поетесу з Ленінграда.

Вона відповіла:

— Прочитайте або перечитайте ще раз “Архіпелаг ГУЛаг” і дайте відповідь на одне, єдине питання: чи бажаєте ви такого життя для ваших дітей і онуків? Якщо так, — то живіть по-давньому, відвертайтеся від чужих страждань і піклуйтеся тільки власним добробутом. І нічим не турбуйтеся — ваші діти й онуки за все заплатять...”

Зло, у різних виглядах і формах, заявило про себе голосно і загрозливо по цілому світу. Наче лев, ричучи, кидається воно на кожен прояв добра.

Протистати злу — іншого вибору для рятунку нема. Христос протистав, боровся аж до смерти, і то смерти хресної, — і переміг зло, воскрес! На дорогу боротьби і перемоги поблагословив Він апо-

столів та всіх тих, хто жадає у світі добра: “Ось Я владу вам дав наступати на змій та скорпіонів, і на всю силу ворожу” (Матв. 10:19).

Не належить нам плазувати. Ми створені, щоб ходити.

І. А. Б.

СОНЦЕ ПРАВДИ

“А для вас, хто ймення Мого боїться, зійде Сонце Правди та лікування в проміннях Його”.

Малах. 4:2.

Знову весна!

Знову чудова зміна відбувається в природі. Зникає мертвість і під впливом теплих променів сонця діють приховані сили природи. І скільки разів у своєму житті не дивилися б ми на те, що відбувається весною, кожен раз буде дивуватися душа наша тим чудом, свідками якого ми є кожної весни.

Природа, послужна своєму Творцю, пробуджена до нового життя, прославляє Його, виявляючи для всіх величність Божу. Коли дивишся на це пробудження природи, коли бачиш торжество світла і тепла, то уявляєш собі не тільки пробуджену до нового життя землю, але й усіх людей, що живуть на землі, тих людей, що на них зливаються щедро промені благодаті від “Сонця Правди” — Небесного Отця, Якого виявив людям Син Його.

Здається неймовірним, що люди, яких освітлює Сонце Правди, ніби не зауважують Його, ніби серця їхні не відчують великої

любви Божої до них. Холодна зима панує у світі, товстий шар льоду в людських серцях, і тільки окремі душі сприймають цілющі сонячні промені і намагаються вирватись з холодної влади зими.

А могло бути зовсім інакше.

Якби Господня благодать перебувала з нами і Господнє світло освітлювало нас, то світ став би прекрасним. Якби люди поглянули на Того, Кого розп'яли, якби шанували Його, то минула б оця гріховна зима, і прийшла б чудова весна для цілого світу.

Всі ми свідомі того, що гріховний холод спричинює велику скорботу душі, що відхід від світла Христового, від Його любови, тягарем лягає на душу, чинить її хворою і нещасною. Душа людська потребує Бога. Душа загине без Бога.

Якщо хочемо духовної весни, тепла і повного життя, то треба йти назустріч Сонцю Правди, треба зогрітись й уздоровитись в Його життєдайних променях благодаті.

І. Кмета-Єфимович

АПОСТОЛИ

Апостоли, прокиньтесь! Апостоли, не спіть...
Учитель-бо знемігся.. Кривавий піт утрить!
До зір не шепчуть кедри — задумались, мовчать.
Апостоли не встали, ліг сон на їх очах.

Апостоли, прокиньтесь! Апостоли, ідіть...
Журбу від серця — камінь ласкаво відкотіть.
Не мовлять кедром зорі, лякаючись тремтять.
Апостоли не чують, — ой, спать лишіть нас... Спать!

Апостоли, вставайте! Вже зради час настав...
Хитнулась темінь... Крики... “Це Я...” — Він їм сказав.
Журились давні кедри, — Месію будуть брать?!
Апостоли жажнулись... — Ой, як могли ми спать...

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

(Продовження)

6. ПРОРОЦТВА ПРООБРАЗУ

У подібний спосіб знайдемо в писаннях Старого Заповіту багато прообразних пророцтв, які також сповнилися в Христі, і без Нього, крім історичної вартости, не мають жодного особливого значення.

АДАМ є прообразом останнього Адама — Христа (Рим. 5:14, 1 Кор. 15:45).

ДЕРЕВО ЖИТТЯ (Бут. 2:9) — прообраз Христа, в Якому є наше вічне життя (Ів. 1:4, Об. 22:2).

МЕЛХИСЕДЕК (Бут. 14:18-20) — прообраз Христа, як Первосвященника і Царя вічного порядку, порядку не-Ааронового (Євр. 7:1-17).

ІОСИП (Бут. 37:16) — прообраз проданого Христа за срібло своїми братами (Мт. 26:15, Дії 7:9).

ПАСХАЛЬНЕ ЯГНЯ (Вих. 12:1-14) — прообраз Христової жертви й спасаючої від гріха й від смерті сили в Його крові (1 Кор. 5:7).

МІДЯНИЙ ЖЕРТОВНИК (Вих. 27:1-2) є прообразом Христа, від Якого мають право годуватися тільки віруючі в Нього (Євр. 13:10, пор. Ів. 6:50-58).

МІДЯНА УМИВАЛЬНИЦЯ (Вих. 30:18-20) є прообразом Джерела для очищення Ізраїля (Зах. 13:1) і Джерела для очищення Христової Церкви, — тим Джерелом є тільки Христос (Єф. 5:25-27).

ПРЕСТОЛ ЛАСКИ (Вих. 25:17-22), що був на віці скінні між херувимами, є прообразом місця ублагання й умилювання для отримання Божої ласки через Христові заслуги (Євр. 4:16, 1 Ів. 2:2).

ЗАВІСА ЗАСЛОНИ (Вих. 40:21, 2 Хр. 3:14) з витканими золотими херувимами є прообразом Христового тіла, яке заслоняє Його Божественність і роздірялось на цвяхах хреста на Голгофі з причини наших гріхів, об'являючи величність Божеської любови до грішників (Мт. 26:50-51, Євр. 10:20).

МАННА (Вих. 16:4-7, 14-16) є прообразом життєдайної сили Христа: "Я — хліб життя!" (Ів. 6:31-35, 41, 28-51, пор. 1 Кор. 10:3).

УДАРЕНА СКЕЛЯ (Чис. 20:7-11) є прообразом Христа, Який був ударений за наші гріхи і непокору Богові, Він постраждав за нас, щоб стати для нас вічним Джерелом живої води для нашого тимчасового життя й мандрівки в земній пустині (Ів. 7:37-39, 1 Кор. 10:4).

МІДЯНИЙ ЗМІЙ (Чис. 21:6-9) є прообразом піднятого Христа за наші гріхи на хрест і смертно вкушеного гріхом, щоб ми жили вічно, поглянувши на Нього з вірою (Ів. 3:14-15).

МІСТА СХОВИЩА (Чис. 35:6) є прообразом Христа, як місця, куди нам можна прибігти,

щоб отримати надію на вічне життя і захист від вічної загибелі (Євр. 6:18).

ІОНА (Іона 2:1, в Куліша 1:17) є прообразом Христа, Який перебував у середині землі три дні та три ночі (Мт. 12:38-40).

Багато інших подібних прообразних пророцтв про Месію знайдемо в Старому Заповіті, які дослівно сповнилися в Христі Ісусі. До речі, весь Старий Заповіт свідчить про Нього, тому Він казав юдеям неодноразово, щоб вони досліджували Писання, бо вони свідчать про Нього. Він вказував їм на проблему незнання Писання і нерозуміння їхніми вченими Його часу. Коли б вони були послухали заклик і пораду Христа, то розуміли б святе Письмо і прийняли б Його своїм Месією.

Два види пророцтв

У Старому Заповіті пливають два чітко відрізані від себе потоки пророцтв про Месію, які в Новому Заповіті зливаються в одну могутню ріку потужного свідчення про Господа нашого Ісуса Христа.

Спочатку ті пророцтва появляються в Старому Заповіті рідко, але пізніше вони рясніють дуже великою кількістю різного провіщення. Подвійність тих пророцтв провіщень у Писанні була великою загадкою для кожного навіть найбільшого вченого юдея. Збагнення тієї таємниці полягало не на великій ученості або цього-світній мудрості, але на вірі в жи-

вого Бога та в Його Святе Слово. Віра в Бога мала бути провідною зорею до Месії. Така віра в обітницю Божі — в Його непохитне Слово — привела до Христа трьох мудреців зо Сходу. Сама бо наука, хоч яка добра вона не була б, є завжди пасивна, вона вимагає тільки засвоєння знання розумом людини, але вона не спонукує її волі до певної докладно окресленої дії. Віра, натомість, збуджує сумління та спонукує волю людини до чину: стати по стороні Божій і прийняти Христа своїм особистим Спасителем, Господом і Провідником життя. Дія науки є поверхова — вона вибілює гроби зверху, хоч у середині вони зостаються повні всякої нечисти, вона творить людей нещирих, нечесних і фарисейських у поведінці; віра діє з середини, — вона є передумовою для очищення, переміни серця й оновлення духа людини, що в свою чергу перемінюють думки і зовнішню поведінку.

Не має сумніву, що всі труднощі в розумінні тих двох потоків пророцтв провіщень про Месію були для юдейських вчених чисто інтелектуального порядку; вони представляли ті провіщення в таких струнких протилежностях, яких людський розум не міг охопити, ні поєднати без віри в Бога та в Його Сина Ісуса Христа.

До речі, релігійним але невірним людям важко поєднати їх донині, бо пророцтва ті є понад їхнє розуміння — їх розуміється і приймається тільки вірою. Так

же само “вірою ми розуміємо, що віки Словом Божим збудовані, так що з невидимого сталось видиме” (Євр. 11:3), бо “віра — то підстава сподіваного, доказ небаченого” (Євр. 11:1).

Отже з тих слів Біблії бачимо, що є глибший спосіб розуміння правди від звичайного мисленого маніпулювання думками, бо є можливість мати розуміння з глибоким проникненням у духовні справи. Але таке глибоке розуміння правди Божої дає тільки віра, розум бере своєю чергою в цьому належну участь, крокуючи по слідах віри. Христос встановив для людського життя пріоритет віри над знанням без найменшого сумніву, так само, як Він встановив для Своїх послідовників пріоритет духовного над матеріальним.

ПРОРОЦТВА ПОНИЖЕННЯ МЕСІЇ

Пророцтва про пониження Месії та про Його страждання були звичайно злопояснювані юдейськими вченими. Вони аплікували їх до поодиноких людей, які терпіли в особливій мірі або таки до всього народу. Вони не могли допустити, що Месія мав страждати, хоч є пророцтва, які докладно говорять про страждання Христа, і цього інакше розуміти не можна, напр., Дан. 9:26. Низку важливіших пророцтв про пониженого Месію знаходимо в таких місцях: Пс. 22(21):18, 68(67): 21-22; Іс. 50:6, 52:14, 53:1-10; Зах. 11:12, 12:10, 13:7 та ін.

ПРОРОЦТВА ПІДВИЩЕННЯ МЕСІЇ

У протилежності до вищенаведених пророцтв ті ж самі автори книг Старого Заповіту звіщали також про підвищення Месії та про Його славу: Пс. 2:6-9, 67(68):17-19, 117(118):22-23; Іс. 9:5-6(6-7), 32:1-3, 42:1-4; Єр.23:5-6; Дан. 2:44, 7:13-14; Мих. 5:2, Зах. 6:12-13, 9:9-10; Мал. 3:1 і багато інших.

ПРОРОЧИЙ ПАРАДОКС

Ця парадоксальність у пророцтвах про Христа була дуже дивною для вчених в Ізраїлі, бо про Месію звіщено, що Він народиться, але Він — вічний; що Він буде Людиною, але Він — Бог; Слуга, але Цар; покірливий, але Лицар; відкинений, але всі поклоняться перед Ним; Страждалець, але Переможець; Він мав умерти, але буде царювати на віки вічні; понижений, але підвищений над усе на небі та на землі і т. д. Безперечно, що людський розум не міг усього того збагнути без віри в Бога та без знання Його Святого Слова.

Цікаве парадоксальне питання не знаходило відповіді в найповорніших вчених серед юдеїв по відношенню місця походження Месії. Дуже часто велася суперечка й були великі змагання по цьому питанню між ученими й між простими людьми (Ів. 7:50-53, 40-43).

Де мав народитися Месія? Хто міг сповнити ті пророцтва в та-

кий чудовий спосіб, як вони сповнилися в Особі Христа? Читайте: Мих. 5:2 і пор. Мт. 2:1-8; Ос. 11:1 і пор. Мт. 2:13-15; Іс. 11:1 (слово “галузка” в оригіналі “нег-цер”, що означає — відлучений або Назарянин) і пор. Мт. 2:23. Сповнити одно з тих пророцтв було б важко одній людині, але сповнити їх усі міг тільки Ісус Христос, і то силою Божого провидіння та керування людськими справами.

Тільки той, хто повірив у Христа, міг зрозуміти той парадокс, в іншому разі для нього не сталося б ніщо інше, як боротьба думок, суперечки та змагання з іншими такими самими людьми, які нічого не знали про волю Божу, а тільки думали, що вони її знають.

Не менше цікавим є те, як Христос парадоксальним питанням відносно Його Особи, зверненням у сторону вчених книжників і фарисеїв, поставив їх у безвихідний кут, коли вони прийшли до Нього, щоб спокусити й зловити Його на слові. Ось Він запитав їх на підставі пророцтва про Месію з Писання такими словами: “Тож, коли Давид зве Його (тобто Месію) Господом, — як же Він йому Син?” Вони цього ніяк не розуміли й замовчали. Але читайте уважно Пс. 109(110):1, пор. Мт. 22:41-46 й побачите, що тільки Христос міг сповнити таке чудове пророцтво, бо Він був з роду Давидового (Лк. 1:32, Рим. 1:3), але Він був також Господом усіх, включаючи Давида й Марію, бо Він — Бог у другій Особі Божій

(Об. 19:16 пор. Єр. 23:6, тут слово “Господь” є в оригіналі “Єгова”; Пс. 44:7(45:6) — слово “Боже!” є “Елогім” в оригіналі, пор. Євр. 1:8; Мал. 3:1 та Пс. 109(110):1 — слово “Господь” є “Адонай” в оригіналі. Назви такі, як Єгова, Елогім, Адонай відносяться в Біблії тільки до Бога, а тими йменнями є названий Месія. Тому юдейські вчені мусили замовчати, бо не знали, що і як відповісти Христові на Його питання.

Інше дуже дивне і парадоксальне питання поставив Христос для вчених в Юдеї, яке також відноситься до пророцтва про Месію. А запитав Він їх: “Чи ви не читали ніколи в Писанні: “Камінь, що його будівничі відкинули, — той наріжним став каменем; від Господа сталося це, і дивне воно в очах наших!” (Мт. 21:42). Ніхто в Ізраїлі не міг мати сумніву щодо месіянського провіщення пророка Ісаї, який також говорив про Месію в образах каменя спотикання і скелі спокуси (Іс. 8:13-16). Тут говориться про шанування Господа Саваота (Іс. 8:13), Який буде “Каменем спотикання” і “Скелею спокуси” (Іс. 8:14) “для двох домів Ізраїля, за сітку й за пастку для мешканця Єрусалиму” (Іс. 8:14), об Якого спіткнуться та попадають багато-хто в Ізраїлі (Іс. 8:15).

Ані не міг мати ніхто сумніву щодо месіянського контексту іншого пророцтва Ісаї, в якому Бог говорить: “Оце поклав Каменя Я на Сіоні” (Іс. 28:16-18). Той Ка-

мінь є випробуваний і наріжний, дорогий і міцно закладений, тому, "хто вірує в Нього, не буде той засоромлений" (Іс. 28:16). Ясно, що такої важливої позиції щодо покладання всієї своєї надії на нього не міг займати в Ізраїлі навіть найбільший пророк, первосвященик, або цар, бо це мав бути тільки Месія — Бог.

Про Месію провіщено тим же самим прообразом каменя в Псалмі: "Камінь, що Його будівничі відкинули, той наріжним Каменем став, — від Господа сталося це, і дивне воно в очах наших!" (Псал. 117(118):22-23). Увесь цей святковий псалом є повний месіянського змісту і "Ка-

мінь" тут, безперечно, вказує на Месію, Якого невірний Ізраїль відкинув і не приймає Його до нині, але для всіх віруючих у Христа — Він є наріжним Каме-нем, в Якому спокуси немає (1 Пет. 2:6-8). Ап. Павло також підкреслює ту думку, що хто хотів бути праведним через свої власні вчинки або діла Закону, той спотикнувся об "Камінь спотикання" — Христа і не прийняв Його, ні Його жертви на хресті, бо праведність наша — Христос, через віру в Нього та через прийняття Його своїм особистим Спасителем (Рим. 9:30-33).

(Далі буде)

В. Домашовець

АПОЛОГІЯ ХРИСТИАНСТВА

ДУША

За біблійним поглядом, людина має душу. Душа в людині є самостійним духовним принципом, а не звичайною функцією органів тіла, в чому і полягає споріднення людини з Богом та її зв'язок з Ним.

До цього висновку приводить саме звичайне спостереження. Людина має дві відмінні сторони для розгляду: одна є зовнішня, почуттєва, яка виявляється зовні, друга — внутрішній світ почувань і думок, яка виводить за межі почуттів і показує на зв'язок людини з надприродним світом духа, центром якого є Бог.

Вчення про існування душі є необхідною засадою не тільки кожної релігії, але також і кожної моральності, навіть взагалі кожного вищого духовного погляду на людське життя. Якщо в людини нема душі, то нема також душі і в житті людства, — душі поезії, душі всякого вищого відчуття, душі взаємин сердець, вищої моральної свідомості і прагнення, і накінець — життя для Бога і в Бозі. Цілий світ стане тоді тільки зеленіючим цвинтарем. Але ми маємо безпосередню впевненість у тому, що в нас є душа, цебто самостійний принцип ду-

ховного життя, який, щоправда, тісно пов'язаний з тілесним, проте ще не тотожний з ним чи не є звичайним проявом його.

Ідея душі має всесвітній характер. Ми знаходимо її в усіх народів, на всіх рівнях цивілізації. Вона, таким чином, є необхідною, а не випадковою ідеєю. Звідки походить вона, якщо вона не є виразом відповідної дійсності, отже, правдою? Немає ще нічого такого, в чому б ми мали більше впевненості, ніж в існуванні душі. Як ми впевнені в існуванні Бога, так впевнені ми і в існуванні душі. Надаремне пробують заперечувати її. Саме мій сумнів і моє заперечення і вказують на силу думки в мені, отже, на духовний принцип, який мислить. Як віддавна пробували заперечити існування Бога, що проте виявилось неможливим, так саме і з душею. І це заперечення стало вихідним пунктом матеріалістичного погляду.

В основі матеріалістичного погляду лежить твердження, що тільки чуттєве сприйняття є джерело пізнання правди. Тому все, що ми називаємо духом, є тільки діяльність матерії, так звана душа є тільки колективна назва для суми нервових процесів, у своїй основі матеріальна і смертна, як той орган, функцію якого вона складає. Думки нібито не що інше, як плід мозку, тому що властивість мозку має обумовлююче значення і для властивості думок. Хвороба, що уражає мозок, уражає також і мислення. Страждання мозку є душевна хвороба. Отож, те, що ми називаємо мисленням, душею, є нібито тільки функцією мозку, подібно до того як жовч є наслідком функції печінки і т. д.

Але таке матеріалістичне твердження не можна інакше трактувати, як тільки звичайною легковажністю.

(Далі буде)

Х. Л.

СВІДЧЕННЯ ВЧЕНИХ

"Майже кожен американський супутник, що пролітає навколо земної кулі, має наші частини. Я цікавлюсь новими відкриттями. Хто не цікавиться цим?"

Але я маю також при звичаєння один раз протягом року прочитувати Біблію і в ній завжди знаходжу напрощуд нове".

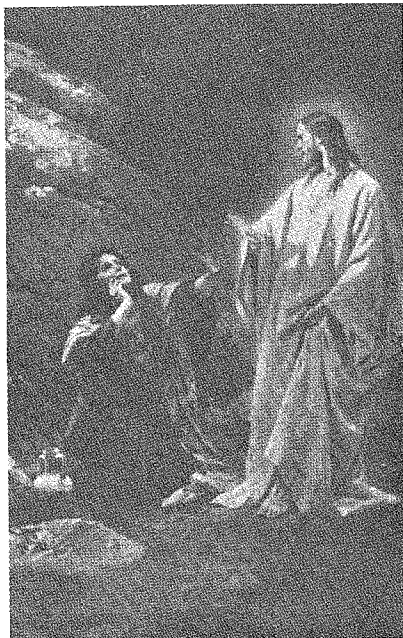
У. Желінек.

"Зв'язок науки з релігією ніколи не був такий близький і тісний, як за нашого часу.

Вчені, що вивчають космічний простір, відкрили так багато прекрасного і несподіваного, що тепер важче сказати вченому, що Бог не існує. У цьому питанні не може бути двох думок".

Ж. Дюшезн.

ВОНИ БУЛИ НА ТОМУ СВІТІ

Воскреслий Христос з'являється Марії

Немає, мабуть, людини, яка не прагнула б вічно існувати, це бачимо навіть у її бажанні через народження своїх нащадків продовжувати свій рід — існувати в них. У людини від віків існує бажання пізнати “потойбічне” життя, щоб у ньому зустріти своїх близьких, родину чи приятелів. Конкретним вислідом туги за померлими є поширені з початком ХХ ст. спиритичні сеанси, що є, мовляв, ланкою, яка поєднує цей і “той” світ.

Д-р Раймонд Е. Муді мол. написав наукову книжку “Життя після смерті: мертві говорять”, уривки з якої надруковано в серпневих числах “Дейлі Ньюс”. Д-р Раймонд Е. Муді, лікар — докторант університету в Вірджинії, студі-

ює психіатрію. Він провів інтерв'ю з багатьма людьми, які “клінічно померли”, а відтак, повернувшись до життя, розповіли про свої переживання.

Д-р Р. Муді на підставі розповідей, “померлих” твердить, що людина на операційному столі, коли чує, що лікар проголошує її смерть, відчуває розпач. Вона чує якесь дзигчання, гудіння, різні неприємні звуки, а потім з несамовитою швидкістю кудись несеться в простори начебто крізь таємний тунель. Перед тим вона приглядається своєму тілові в ролі обсерватора і бачить, як лікарі намагаються повернути її до життя. Відтак зникає до цього стану і, вилетівши з тунелю, завважає в собі якусь дивну силу. До неї надходять її приятелі і рідня, які вже давніше померли, і стараються їй допомогти. Людина відчуває надзвичайне тепло і любов “потойбічних” людей. І тоді з'являється перед нею бар'єр, межа — правдоподібно поміж земним і “потойбічним”. Раптово хтось їй каже, що ще не прийшла її пора, і вона мусить повернутися на землю. Захоплена переживаннями в цьому другому житті, вона не хоче вертатися на землю, проте в якийсь спосіб знову з'єднується із своїм тілом. Пізніше людина хоче розповісти про свої переживання, але їй важко підібрати слова, а також вона бачить, що їй не вірять і — замовкає. Однак, раз пережите витворює в неї іншу настанову до смерті та інше відношення до життя.

Глибина цих переживань залежить від того, чи справді в даної людини стверджено “клінічну смерть” і чи вона справді була “мертвою”. Чим довше вона перебувала “потойбіч” світу, тим переживання її повніші, глибші й цікавіші.

Говорячи з тими людьми, які “померли”, д-р Муді стверджує, їм важко розповісти про те, що вони пережили і що бачили, бо не знаходять відповідних слів. Одна жінка сказала: “Я не можу висловити свої переживання тому, що всі слова, які я знаю, тривимірні. Коли мене колись учили геометрії, то завжди казали, що є тільки три виміри, і я це прийняла. Але вчителі не мали слушності. Є більше вимірів. Очевидно, що в цьому світі існують тільки три, але в потойбічному рішуче — ні”.

Інша жінка розповіла, що вона “померла” під час операції і виразно почувала, як хтось в телефон сказав: “Д-р Джеймс, пацієнт помер”. Однак, ця жінка зовсім не почувала себе мертвою. Вона сказала, що хотіла поворухнутися, якось дати знати, що вона живе, але не могла. Вона бачила, як їй давали ін'єкцію, щоб повернути до життя, однак не відчувала уколів голки.

Один молодий чоловік, який був поранений в автомобільному випадку, чув, як біля нього говорили, що він загинув.

Один лікар розповідає, що після серцевої атаки він хотів своїй пацієнтці повернути життя, однак — даремно. І він тоді сказав до іншого лікаря: “Спробуймо ще раз, а як ні, тоді залишимо”. Цим разом її серце почало битися, і вона ожила. Пізніше цей лікар спитав її, що вона пригадує з хвилини її “смерті”. Вона відповіла, що небагато, але чула, як він сказав: “Спробуймо ще раз, а як ні, тоді залишимо”...

Після дуже важких поранень голови один чоловік розповів: “У ту хвилину, коли мене поранило, я відчув раптовий гострий біль, але він зараз же зник. Я нісся кудись у темному просторі. І хоч того дня було несамовито холодно, я відчув тепло і незвичайний затишок, —

обгорнули мене почування, яких я ніколи не мав перед тим у моєму житті. Ще одне пам'ятаю, я думав: “Я певно вже мертвий”.

Жінка, яку повернули до життя після серцевої атаки, розповіла: “Мене обгорнули тоді якнайкращі почування спокою, вигоди і затишку. Я відчувала, що всі мої турботи кудись відійшли, і думала: “Як мирно, тихо і немає жодного болю”. Ще один чоловік пригадував: “Я мав присмні відчущання самотності і спокою. Було прегарно, і в мені запанував великий мир — мир із самим собою”.

Одного молодого чоловіка у В'єтнамі поцілила куля — і в тій хвилині ним оволоділо почуття неймовірної легкості. Він не відчував жодного болю і ще ніколи не зазнавав такого відпруження і спокою.

Однак, у багатьох випадках ті, що “померли”, спочатку чують різні неприємні звуки: дзигчання, гудіння, безустанні дзвінки. Вони летять в темряві, падають і відчущують бездонну порожнечу. Але пізніше приходить відпруження і, як сказав один чоловік, “це було найкраще, позбавлене турбот переживання, яке тільки можна собі уявити”. Один чоловік розповідає: “Раптово я опинився в дуже темній, глибокій долині і завважив не то стежку, не то дорогу, якою я попрямував. Пізніше, коли я повернувся до життя, в мене виринула думка: “Я знаю, що означають слова з Біблії “долина тіней і смерті”, бо я там був”.

Звичайно люди ідентифікують своє існування, своє “я” із власним тілом. Вони знають, що у них є розум та душа, однак не можуть себе уявити інакше, як у формі свого тіла. Люди, в яких стверджено “клінічну смерть”, розповідають, що бачать своє тіло в ролі об-

серватора, третьої особи, яка перебуває в кімнаті, де лежить його тіло.

Одна жінка, яку привезли до госпіталю вже тоді, як її серце перестало битися, почула довкола себе голоси медичних сестер. Медична сестра, що робила їй штучне дихання, сказала: "Вона вже мертва". І раптово та жінка відчула, що вона, немов клаптик паперу, підноситься понад ліжко і перелітає повз лікаря, що саме ввійшов до кімнати. А коли доставили машину, щоб з допомогою шоку повернути їй життя, вона бачила, як її тіло за кожним порухом машини здригалось і підіймалося вгору. Ця жінка навіть бачила, що медична сестра, яка робила їй штучне дихання, мала коротку зачіску.

Молода дівчина, яка потрапила в автомобільну катастрофу, розповіла, що вона раптово почула несамопитий гук та лоскіт і відчула, що кудись летить у темряві на висоті яких 5 футів понад землею. Вона бачила, що навколо скривавленого її тіла зібралися стривожені люди.

У багатьох людей, коли вони "помирають", виникає розпачливе бажання повернутися до свого тіла, але вони не знають, як це зробити. Вони тоді попадають у паніку. Лікар, якому констатували "клінічну смерть", поглянув згори на своє тіло і, побачивши, що воно сіріє, перестрашився, бо колись ще в дитинстві від свого діда чув різні оповідання про духів. Одна жінка розповіла, що вона виразно відчула свою смерть, і їй не так було жаль за життям, як страшно, що вона не знала, куди мала йти і що робити: "Мій Боже, я мертва. Я не можу в це повірити!"

В одному або двох випадках душа, розум, свідомість людей, чи як це назвати, звільнились від тіла, однак у них не

було відчуття, що вони опинились в іншому тілі, а бачили його у формі "чистої" свідомості. В більшості випадків люди відчували, що вони в іншій формі існування, тільки, що це "нове тіло" знаходилося в двох чи трьох аспектах переживання смерті.

Якщо говоримо про це друге, "духовне тіло" — воно, згідно з розповідями людей, які пережили "клінічну смерть", має форму, як його мало фізичне тіло — плечі, голову, ноги... В той час, коли людина "вмирає", вона бачить на дальшій відстані і її чуття куди гостріші, ясніші, досконаліші, як за життя. По "смерті" людина властиво не чує голосів, але розуміє, відчуває думки, поки дана особа їх виповість. Однак вона не може порозумітися з людьми, і це викликає в неї розпачливе почуття самотності. Один чоловік, хоча утратив більшу частину своєї ноги і бачив себе по "смерті" на операційному столі, мав враження, що його тіло неушкоджене.

Проте час, протягом якого "померлі" відчують себе вкрай самотніми і бажать повернутися до свого тіла, триває недовго. Згодом вони починають відчувати, що коло них є якісь істоти, які намагаються їм вяснити, що ще не прийшла їхня пора, що вони ще "не готові" і мусять повернутися до життя. І тоді цих "померлих" опановує безмежний спокій і почуття, що хтось опікується ними.

Жінка, в якій ствердили смерть, так пригадує перехід у "потойбічний" світ: "Біля мене були всі мої рідні і знайомі, що померли переді мною. Я пізнала свою бабусю і товаришку, з якою ходила до школи, а також багато інших родичів і приятелів. Я виразно бачила їхні обличчя. Всі вони виглядали вдоволені".

У багатьох інших випадках "померлі" зустріли незнайомих осіб, яких вони називали "духами-хоронителями". Одному чоловікові дух сказав: "Я завжди був біля тебе і опікувався тобою, але тепер передаю тебе іншим".

Одним із найцікавіших переживань цих людей була їхня зустріч із світлом. Спочатку воно було темне, але потім ставало чимраз яснішим і вкінці набирало надзвичайного блиску і краси. Але воно не вражало очей. Як пояснюють люди, які повернулися "звідти", це блискуче світло є уособленням незнаного індивідуальності, яку годі описати. Воно еманує із себе тепло, дає почуття безмежного спокою і притягає до себе з неймовірною силою. Релігійні люди висловлюються про це світло, як про появу Христа, послуговуючись різними цитатами з Біблії, щоб це явище пояснити; інші, що не мають релігійних переконань, говорять про нього як про незвичайну "світлоістоту".

Поміж цим світлом і особою, яка "померла", нав'язується контакт у формі не голосу, а думок, які є такі виразні, що не може бути мови про якусь непорозуміння чи неправду. Це світло ставить різні запити, внаслідок чого перед "померлим" постає ціла панорама його життя, щоб він міг його передумати і рішити, чи готовий покинути землю. В кожному разі ці питання не ставиться на те, щоб дану особу засудити, навпаки, щоб виказати їй любов, обдарувати спокоєм.

Одна жінка так описує свою зустріч із світлом: "Воно було ясне, жовтаво-біле, радше біле; воно було неймовірно ясне, але не перешкоджало мені бачити, що діється навколо — операційну залу, лікарів і медичних сестер. Це була наче розмова з якоюсь особою, однак ніякої

особи там не було. Світло говорило до мене, я чула його голос".

Ще інші люди бачили це світло у мерехтливих кольорах, тривимірне і в русі. При розмові зі світлом "померлі" дуже швидко пригадували собі найменші деталі з навіть дуже раннього дитинства.

Люди, які "повернулися з потойбіччя", розповідають, що в першій хвилині у них було неймовірно бажання повернутися до свого тіла, але потім, коли вони побачили світло, вже не хотіли повертатися до життя. Один чоловік сказав: "Побачивши світло, я хотів, щоб воно вже не зникало". Багато жінок, у яких були малі діти, також не хотіли повертатися до життя, але, відчуючи обов'язок до своєї родини, таки повернулися. Це ж саме діялося з людьми, які мали виконати якісь важливі завдання — світло казало їм, що вони повинні їх виконати і доручало повернутися на землю.

Одна жінка оповідає: "Я бачила себе на операційному столі і спостерігала, що довкола мене діється. Я розуміла, що відходжу з цього світу, однак не журилася тим, хто по моїй смерті опікуватиметься дітьми. Я відчувала, що ще не була готова відійти. І Господь дозволив мені повернутися до життя". Інший чоловік розказав, що світло сказало йому, щоб він повернувся до життя, бо в нього була жінка-алкоголичка. Цим самим у нього було завдання допомогти жінці позбутися цього навику. Його жінка виликувалася від алкоголізму, і він певний, що в цьому допомогли йому його переживання "потойбіч" світу. Ще інші кажуть, що це просто не була пора для них умирати, до цього вони ще не були "готові".

Деякі люди, які "померли", оповіда-

ють, що молитви і любов рідних повернули їм життя. Одна жінка сказала: "Я почула, як лікар констатував мою смерть, і в цій хвилині пройняла мене велика радість. Повернувшись до життя, я відкрила очі і побачила свого чоловіка і сестру — з їхніх очей спливали сльози радості. І я відчула, що молитви мого чоловіка і сестри були тим магнітом, який притягнув мене знову до життя". Один чоловік розповів, що він уже проходив темним тунелем і раптово, почувши чийсь голос, що його кликав, повернув з тунелю назад.

Тверді реалісти, які вміють відрізнити всілякі видумки, фантазію і сон від реалістичних явищ, рішуче твердять, що всі їхні переживання про це говорять, бо їхні думки під час їхніх переживань йшли не за їхньою волею, а незалежним від них шляхом, без їхньої участі.

Всі ті переживання, що їх переходять люди, коли лікарі стверджують клінічну смерть, надовго залишаються з ними і мають великий вплив на все їхнє життя: горизонт його поширюється, вони глибше застановляються над різними проблемами і питаннями філософії.

Кожна особа, яка "померла", повернувшись, розповідає, що світло передало їй якнайважливішу місію — любити інших і вдосконалювати свої знання, бо навчання відбувається і по смерті. "Без уваги на вік, ніколи не можна переставати вчитися. Бо це процес, що відбувається безустанно".

Ніхто, що прийшов "звідтіля", не по-

чуває себе "чистішим", але старається шукати нових цілей і згідно з ними жити.

Найважливіше, що жодна з тих осіб, які "померли", не боїться смерті, будучи певна, що "потойбіч" існує життя. Ніхто з них не поповнив самогубства, пізнавши, що на все приходить закономірна пора. Незвичайно важливим фактом є ще те, що ніхто з них не розмальовує якогось міфологічного образу "другого світу", а також не розповідає, що бачив брами, оздоблені перлами, вимощені золотом вулиці, ангелів, які грають на арфах, чи лекло з його полум'ям і демонів з вилами.

Наскільки особа, що "померла", дійсно бачить, що коло неї діється, може підтвердити такий випадок: дівчина, яка вийшла зі свого тіла, пронеслася крізь зачинені двері до іншої кімнати і там побачила молодшу сестру, яка дуже плакала, і побиваючись за нею, просила: "Кетті, прошу, не вмирай!" Пізніше, повернувшись до життя, вона не тільки точнісінько переповіла слова своєї сестри, але й точно вказала, в якій кімнаті була її сестра.

Важко допустити можливість, щоб розповіді тих людей, в яких стверджено клінічну смерть, були фіктивні, вони бо розказували про свої тотожні переживання на інтерв'ю з д-ром Р. Мунді, не контактуючись з іншими "поворотцями з того світу".

Любов Коленська
"Альманах"

Покірність Христу дає нам казкового ключа, що відмикає різні двері.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Радійте, люди!
Лишіть ярмо гріха нести!
Побачите, чи легко буде.
Воскреслий хоче вас спасти.

Вам гірко. Хто сльозами вмився,
Йди за рятунком до небес!
І я страждав, і я томився,
Поки не знав, що Він воскрес.

Життя з Христом — це щастя раю,
Це апогей усіх чудес!
В серцях людей весна співає:
"Христос живий! Христос воскрес!"

І я воскрес тим воскресінням,
Яке Христос усім несе.
Моя душа знайшла спасіння.
Маю Христа, — то маю все.

Христос воскрес! Прогнав тумани!
О, друже мій, Його приймай!
Він всі твої загоїть рани
І душу звільнить від тюрми.

Адам Штурма

Спалена Біблія

“Бо пророцтва ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, проваджені Духом Святим”.

2 Пет. 1:21.

Навколо жодної з найвідоміших книг світу не склалися такі обставини, як склалися вони навколо Біблії. Жодна з найвишараніших книг світу не викликала такого поділу людських думок, як викликала Біблія.

Для одних вона божественного походження, найавторитетніше об'явлення волі Божої, Святе Письмо. Для інших — твір жерців, записи історичної релігійної давнини, добрих моральних приписів і норм.

Одні бачать у ній провідне небесне світло, Божу премудрість, силу Божу на спасіння кожному, хто вірує, Боже Слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, що проходить аж до поділу душі й духа, суглобів та мозків, і спосібне судити думки та наміри серця. Іншим вона уявляється тільки пам'яткою стародавньої літератури, збірником міфів, легенд, народних казок і пісень. При цьому дивно, шануючи всі інші пам'ятки літератури, наприклад, стародавні епоси і передання, грецьку міфологію й арабські легенди, як також новочасну фантастику і містику, вони всіляко нападають на Біблію та забороняють її.

Тут-то і зраджує себе антибіблійний виступ.

Біблія — виняткова книга. Жодна інша в світі книга не має за собою такої надзвичайної істо-

рії, як має Біблія. Ідеї жодної іншої книги не просякли так історію людства, не вплинули на формування громадської думки, на культурне і духовне піднесення і окремої особи і цілих народів, окрім ідей Біблії. Між усією літературою єдино Біблія передає авторитетно найвищу думку про всевіт, про доцільність і мету всього буття, про наше призначення і завдання. У Біблії — найточніший аналіз природи людини. Численні жертви лабіринту труднощів і пережиття вийшли на пряму дорогу завдяки біблійним вказівкам і порадам. Ні одна інша книга не відкриває стільки ясності неба, краси, радості, щастя і захоплюючих перспектив вічності, як Біблія. Ні одну книгу в світі не досліджували вчені так пильно, як Біблію, перевіряючи її походження, її тексти, її вірогідність. І ні однієї частини її не могли визнати піддробкою. Були часи, коли критична думка ставила під сумнів правдивість біблійних оповідань, наприклад, про Ур Халдейський, Єрихон, Вавилон, Ніневію, про потоп, але археологічні дослідження поступово розвіяли всю цю людську куряву непевності. Біблія пройшла віки і витримала все різноманіття проб. Чому?

Бо Біблія не є твором розуму людського, — автором її є Бог. 2 600 разів пророки Старого За-

повіту і 525 разів мужі Божі Нового Заповіту стверджують, що слова їхні є словами переданими Богом.

Наприклад, у книзі Вихід зазначено: “І промовив Господь до Мойсея: “Напиши собі слова, бо згідно з цими словами склав Я заповіта з тобою та з Ізраїлем” (34:27). Ап. Павло пише про підставу свого благовістя: “Звіщаю ж вам, браття, що Євангелія, яку я благовістив, — вона не від людей. Бо я не прийняв, ні навчився її від людини, але відкриттям Ісуса Христа” (Гал. 1: 11-12). Книга Об'явлення написана за прямим Господнім повелінням: “Я був у дусі Господнього дня, і почув за собою голос гучний, немов сурми, який говорив: “Що бачиш, — напиши те до книги” (1:10-11). Ісус Христос висловився у молитві до Отця: “Освятити Ти їх правдою! Твоє слово — то правда” (Ів. 17:17).

Отже, Біблію тільки й можна сприймати словом Божим. Це Божий маніфест про спасіння, Боже об'явлення, Божа освячуюча правда.

Наша історія стверджує божественний авторитет Біблії. Пророцтва і передбачення її постійно збуваються. Недивлячись на зміну віків, вона не втрачає свого потенціального впливу. Піднесення і благословення помітно супроводять того, хто зближається до її правди, і занепад та недоля постійні супутники відходу від неї. Людині духовній відкривається в ній сяйний образ Божий, а людині тілесній виявляє вона темну гріховність. Господь пояс-

нив це таким прикладом: “Бо кожен, хто робить лихе, ненавидить світло, і не приходять до світла, щоб не зганено вчинків його. А хто робить за правдою, той до світла йде, щоб діла його виявились, бо зроблені в Бозі вони” (Ів. 3:20-21).

Саме тому злочинне людське серце бунтується проти Бога та повстає проти авторитету Його слова.

Бундучний і злий Єгояким царював над Юдеєю напередодні великого лиха, що чекало на нього і на цілу країну за все те зло, що виходило з царського палацу та ширилося по всій країні. Божий закон і норми моралі вже не діяли на зісуті та розбещені людські характери. Вимір справедливості міг тільки припинити дальший небезпечний розклад. Радикальним заходом Бог визначив сімдесятирічний вавилонський полон. Та, виявляючи Своє милосердя, у 602 році до Різдва Христового, тобто за декілька років до виконання присуду, Бог промовляє до пророка Єремії: “Візьми собі книжкового звоза, і напиши на ньому всі ті слова, що Я говорив тобі про Ізраїля й про Юду, та про всі народи від дня, коли Я почав говорити тобі, від днів Йосії та аж до цього дня. Може почує дім Юдин усе те зло, що я думаю вчинити їм, щоб вернулися кожен зо своєї злої дороги, а Я прощу їхню провину та їхній гріх” (Єрем. 36:2-3).

Чутка про книгу пророка Єремії досягла царського двору. Єгояким послав, і принесли звоза. “І Єгудій прочитав його в вуха ца-

ря та в вуха всіх зверхників, що стояли при царі. А цар сидів у зимовому домі, дев'ятого місяця, і перед ним був розпалений коминак. І сталося, коли Єгудій перечитував три чи чотири стовпці, то цар відрізував це писарським ножом та й кидав до огню, що в коминку, аж поки не згорів увесь звій на огні, що в коминку" (Єрем. 36:21-23).

Тяжко розплатився цар, а з ним і країна, за свою зухвалість: "На нього пішов Навуходоносор, цар вавилонський, і він закував його в мідні кайдани, щоб відвести його до Вавилону.. І пішло на вигнання до Вавилону постане від меча, і стали йому та синам його за рабів аж до зацарювання перського царства, щоб виповнилося Господнє слово, проречене Єремїїними устами" (2 Хрон. 36:6, 20-21).

Знищення книг Святого Письма входило до завойовницької політики сирійського царя Антіоха IV Епіфана (175-164 рр. до Р.Х.). За його жорстокість, масове винищення населення та релігійне переслідування під час захоплення Палестини у 175 році до Р.Х. есхатологічна література означила його прообразом апокаліптичної звірини (антихриста). До всього зла завойовника він додав ще й те, що занечистив храмового жертвника принесенням на ньому свині, увійшов до Святе-Святих, куди дозволялося входити один раз в році тільки первосвященикові, влаштував цілі погроми за збереження звоїв Святого Письма.

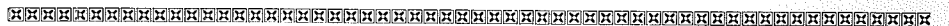
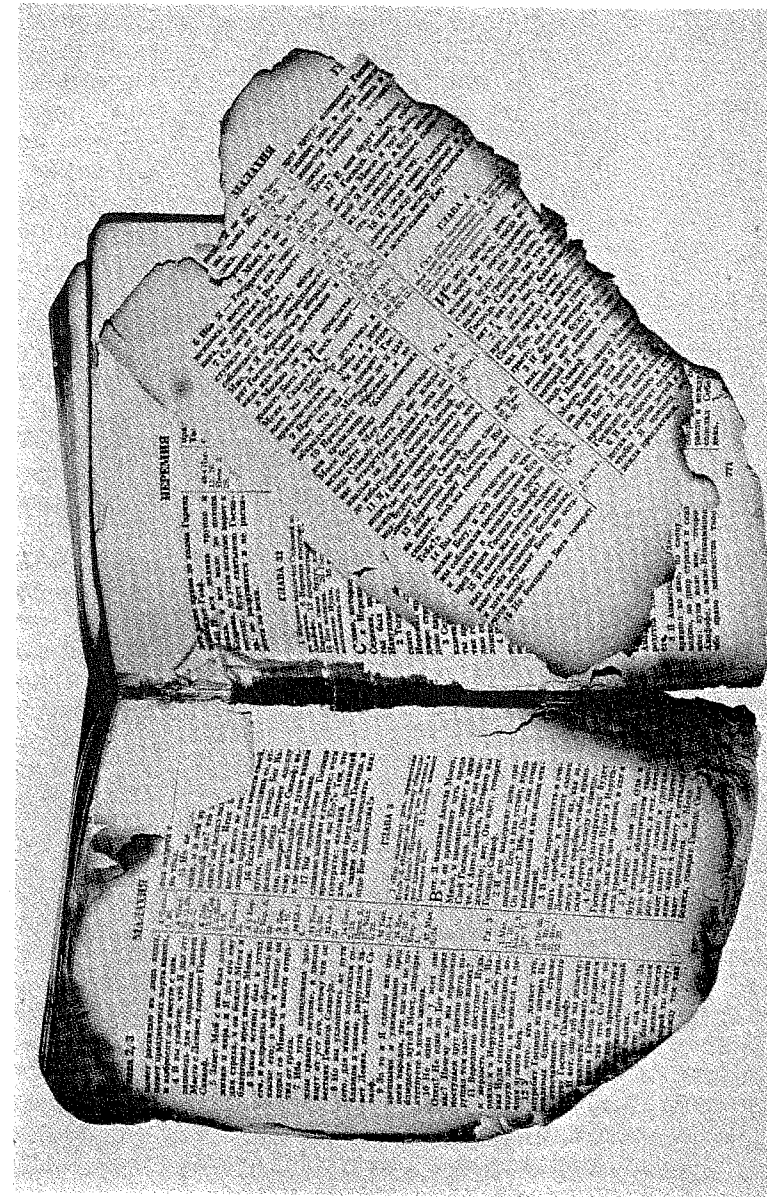
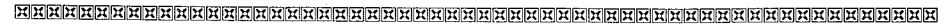
"Книги Закону, — читаємо у

книзі Макавеїв, — які знаходили, рвали і палили на вогні. У кого знаходили книгу Закону, і хто дотримувався Закону, того за наказом царя карали смертю" (1 Мак. 1:56-57).

Перші віки християнської ери ознаменувались тим, що Святе Письмо поставив Бог на свічника, щоб воно, як Божий світильник, світило всім народам. Скромне читання святих книг Ісусом у Назареті пішло відгомоном по всьому тодішньому цивілізованому світу.

Ісус Христос розкрив суттєвий зміст і пояснив саме значення Святого Письма, як ніхто інший не спромігся на це до Нього. Наче золотою ниткою, з'єднав Він віками розрізнені між собою книги, виділивши найголовнішу в них думку: "Дослідіть Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, — вони ж свідчать про Мене!" (Ів. 5:39). У Святому Письмі Ісус Христос бачив авторитетне слово Свого Небесного Отця, і той вищий план, що його став Він виконавцем: "Потрібно, щоб виконалось усе, що про Мене в Законі Мойсеевім, та в Пророків, і в Псалмах написано" (Лук. 24:44). Це виконання наукою і життям Ісуса Христа дало книги Нового Заповіту і склало знану нам Біблію або Книги Святого Письма Старого і Нового заповіту.

Спротив поганства історичному ходові християнства у перші віки виявлявся не тільки в лютих переслідуваннях християн, а й розправі з шанованими ними святими книгами.

Зокрема нещадности домагався перший едикт римського імператора Діоклетіана, виданий 24 лютого 303 року. В цьому едикті наказувалося: "Зруйнувати до основи церкви, віддати на знищення вогнем Писання, тих, що займають державні посади, звільнити, а тих, що знаходяться на послугах, позбавити волі, якщо вони продовжуватимуть зоставатися християнами!" (Євсєвій. Церковна історія, VIII, 2, 4).

Едикт поширювався на всю імперію. Церкви в більшості були зруйновані. Майно церковне прилюдно спалене. Загинули цінні рукописи Святого Письма. Та багато християн видачу Святого Письма вважали рівнозначною зраді. Тому охочіше пішли на мученичу смерть, ніж погодитися на домагання едикту.

До речі, тут одна з основних причин, чому в наших бібліотеках відсутні сьогодні оригінальні рукописи книг Святого Письма, а зберігаються тільки їхні пізніші копії.

І певно, не легко тепер повірити, що були часи, коли Святе Письмо палало на вогнищі з волі християн, до того ж високопоставлених християн, або що вони всіляко обмежували його читання.

У 1526 році вийшов з друку Новий Заповіт англійською мовою перекладу В. Тіндалля. Боячись, аби книги не потрапили до рук мирян і не збудили реформатських думок, лондонський єпископ Тонстола скупив усі нерозпродані ще примірники і прилюдно їх спалив.

З подібною метою 18 жовтня 1595 року Собор Римсько-Католицької Церкви прийняв постанову, щоб обмежити населенню читання Біблії. У 4-му правилі це сформульовано: "Так як читання Біблії в народній мові мирянами взагалі більше приносить шкоди, ніж користи, то воно може бути допущене тільки за письмовим дозволом місцевого священика чи духівника".

Не без ексцесів входило Святе Письмо і до життя православно-го населення. Тоді, коли Реформація дала німецькому народу Біблію в його рідній мові ще у 1522 році, повне видання Біблії в російській мові здійснилось аж у 1876 році, цебто на 354 роки пізніше.

Організоване 11 січня 1813 року в Петербурзі Російське Біблійне Товариство, яке, за прикладом Британського, мало завдання друкувати Біблії "без жодних приміток і пояснень", протривало недовго. Під впливом свого оточення імператор Микола I 12 квітня 1826 року наказав припинити діяльність Товариства. Заборонено поширення Нового Заповіту без слов'янського паралельного тексту. Окремі видання П'ятикнижжя Мойсея спалили. Почали вважати небезпечним дозволяти кожному читати Святе Письмо. Старий Заповіт перекладу проф. Г. Павського, зроблений для викладів у Духовній Академії, налітографований студентами у 500 примірниках, відібрали і знищили. На архимандрита Макарія, який старанно працював над перекладом і наполегли-

во домагався видання Біблії, наклали епітімю. Аж 20 березня 1858 року Святіший Синод виніс постанову: "Переклад на російську мову спочатку книг Нового

Британського і Закордонного Біблійного Товариства вийшла Біблія перекладу П. Куліша, І. Левицького та І. Пулюя. Їй так само треба було переходити терням

Сторінка з переписаної від руки Біблії.

Заповіту, а потім поступово й інших частин Святого Письма, необхідний і корисний".

Український же народ змушений був чекати ще довше, — до січня 1904 року, коли на засоби

до сердець народу. Наприклад, "Біблійний довідник" коментує зустріч першого видання Нового Заповіту: "Появу українського Нового Заповіту в перекладі П. Куліша та д-ра І. Пулюя вороже

привітало духовенство в Західній Україні, як також і сам Іван Франко злісно критикував його". Не в усіх були в пошані і ті, що радісно вітали цю величну подію та бажали зробити її переломною в нашій історії. Минули роки, відбулася переоцінка багатьох вартостей, і сьогодні цілий світ слухає: "Неможливо відокремлювати Євангелію від поступу людини".

Суд і розправа над Біблією лютує ось уже шість десятирок років у підвладних атеїзмові країнах. Атеїзм лякається Біблії, наче диверсії чи атомної зброї. Пильно перевіряють урядники кожного закордонного туриста, кожен закордонний пакунок, аби не пропустити до країни Біблію. А про дозвіл на друк у державних друкарнях не може бути й мови.

Переступом вважається її поширювати та проповідувати, окрім у призначених для Богослуження місцях. За читання Біблії та уділ в струнному оркестрі, як довідуємося з "Повідомлення", дев'ятнадцятирічного Євгена Родославова з Одеси засудили в 1968 році на 5 років концтабору та 5 років заслання.

3 грудня 1976 року затримали В. Нопрієнка, який перевозив 540 Євангелій, надрукованих видавництвом "Християнин". Допитуючи, урядник КДБ ставив питання: Де надруковано Євангелії? Хто їх пакував? Де вантажили? Хто мав отримати вантаж?

Після довгого допиту, — читаємо у "Відкритому листі", — Но-

прієнка відпустили, а Євангелії конфіскували.

Готуючи судові справи проти віруючих, органи безпеки влаштовують справжні облави на домівки. Біблія та інша духовна література служать речевими доказами для обвинувачення. Євангелійські Християни Баптисти м. Омська у своєму "Зверненні" пишуть: "Приготування до суду супроводиться обшуком квартир віруючих, конфіскацією всієї без винятку духовної літератури, включаючи Біблії, ноти, поштівки, фотографії, листи, які віруючим потім не повертають, недивлячись на їхні письмові та усні прохання".

Біблія зостається недоступною книгою не тільки для віруючих, а й для лекторів-атеїстів. Виступаючи проти Бога, вони в більшості не бачили Біблії, не кажучи вже про читання. Її не тільки не знайти у книгарнях, але її не покажуть читачеві і в публічних бібліотеках.

У листах звідки віруючі з жалем пишуть: "Люди читають глузливу антирелігійну літературу, щоб довідатися про Ісуса Христа — тому, що не можуть достати Євангелію: у них нема, у знайомих — нема й у церкві також нема!"

Біблія — найбільш пошукувана книга в Радянському Союзі. Вона була і зостається найдорожчою там книгою. Її купують за ціну, що дорівнює місячній зарплаті. У Воркуті один віруючий віддав дорогого йому кожуха за Новий Заповіт. В часі минулої війни одна родина на Волині по-

жертвувала власною коровою, аби мати в хаті Біблію. А хіба це винятки?

Не маючи іншої можливості, віруючі з великою старанністю переписують від руки окремі частини, а також усю Біблію. З любови до Слова Господнього, вивчають напам'ять вірші та цілі розділи.

Бачачи велику потребу в духовній літературі, віруючі багато разів зверталися до радянського уряду за дозволом на друк Святого Письма, але відповіді не отримували. Тоді вони були змушені самі зладнати офсетну машину, організували підпільне видавництво "Християнин" і розпочали друкування Нового Заповіту та іншої духовної літератури. Доки уряд довідався про це, видавництво успішно видати Новий Заповіт у десяти мовах.

24 жовтня 1974 року після довгих пошуків з допомогою найновішої апаратури, літаків, вертольотів, автомашин, та урядників КДБ, передягнених мисливцями, грибниками, рибалками, зроблений був напад на друкарню. Двісті нападників з ревом сирени та великою вівчаркою вискочили з лісу й оточили дім, в якому знаходилася друкарня. Коли вони вламалися до помешкання, то побачили семеро працівників, що в той час молились.

Конфісковані були машини, 15 тисяч примірників Нового Заповіту, запаси паперу та різні друкарські матеріали, а друкарі арештовані. Після довгих і жорстоких допитів усіх їх та господарів дому судили. В. Підченко, В.

Пікалов, К. Гриценко, З. Тарасова, Т. Кожемякіна, І. Коротун, Н. Львова, Я. Арестов та Є. Гауер отримали, наче злочинці, різні терміни ув'язнення.

На "Надзвичайне повідомлення" видавництва "Християнин" відгукнувся майже цілий світ, і в червні 1975 року радянський уряд змушений був випустити на волю п'ятьох жінок-друкарниць.

"Але Слова Божого не ув'язнити!" — тріумфує ап. Павло.

Недивлячись на спритність і повсюдність атеїстичної пропаганди, спинити тягу людей до Бога та до Святого Письма досі не вдалось.

У вступі до 20-го видання "Питань наукового атеїзму" радянські автори самі признаються, що "...в соціалістичному суспільстві (виявляється підвищене зацікавлення) реакційними релігійними течіями в історії громадської думки, звеличення їхньої ролі в історії, в розвитку культури. Це зокрема знаходить свій вияв у підвищеному за останнього часу попиті на релігійні книги (Біблії та ін.), твори російських релігійних філософів-ідеалістів... Виявляються часом спроби звеличення "історичних заслуг" церкви, "моральних вартостей" релігії і, навпаки, висловлюється іронічне чи навіть неприхильне ставлення до атеїзму" (ст. 12).

Історія минулого і теперішнього переконливо доводить, що по боці Біблії стоїть Хтось, Хто Своєю могутністю перевищує всіх її недоброзичливців.

Французький філософ Вольтер (1694-1778) переконував: "Мен-

ше ніж за сто років християнство зникне, а Біблію можна буде знайти хіба що в кабінетах рідкостей та в торговців старовинними речами". Вмираючи ж, він проклинав себе і своїх учнів. Себе за те, що глузував над релігійними почуттями інших, а учнів за те, що вони в цьому його підтримували. Дім, в якому жив Вольтер, перетворено на склад Біблійного Товариства.

У 1806 році в одному французькому учбовому закладі висунули вісімдесят теорій, що нібито доводили неправдивість Біблії. Згодом усі ці теорії розвіялися димом, а Біблія по-давньому непохитна.

Цілий штаб Спілки войовничих безвірників чи товариства "Знання", з численною армією пропагандистів, несумлінно підтасовує факти та фальшує правду, на зразок поширюваного памфлета "Біблія для віруючих і невіруючих". Але Біблія має міцну

і тривку опору. "Моє Слово, що виходить у Мене з уст, не повертається до Мене порожнім, але чинить те, що Я хочу, довершує те, за чим Я його вислав", — сказав Господь (Іс. 55:11).

Вся урядова сила, з її повсюдними органами безпеки, прийнявши систему інквізиції, конфіскує, рве, нищить і палить Біблію. Але побіч лютого нападу в потаємних друкарнях провадиться копітка праця складання її літера за літерою, друкування та розповсюдження.

Біблія — найбільш шанована і найпоширеніша у світі книга. Ціла Біблія є сьогодні у 266 мовах, Новий Заповіт у 686 мовах, окремі книги Біблії у 1631 мові. Вона виконує покладену на неї благодатну місію: "І проповідана буде ця Євангелія Царства по цілому світові, на свідокство народам усім. І тоді прийде кінець!" (Матв. 24:14).

І. Веркута

Володимир Домашовець

УНІКАЛЬНІ ЧУДА ІСУСА

8.

Як уже згадано було раніше, поява надприродних чуд у Старому Заповіті зосереджується у трьох відносно коротких періодах часу в загальній історії Ізраїля: за днів Мойсея й Ісуса Навина, за часів Іллі та Єлисея, і під час вавилонського полону — чуда останнього періоду, пов'язаного з Даниїлом і його трьома друзями.

Мойсей та Ісус Навин вчинили чимало чуд, маючи безпосередню спільність з Богом під час визволення Ізраїля з єгипетської неволі. Ми розважали про найголовніші Мойсеєві чуда, якими він доказав своєму народові своє посланництво від Бога визволити його з важкої неволі, — чуда, які викликали віру в серцях ізраїлевих синів, але робили твердим

серце Фараона та його дорадників — ворожбитів і жерців. Ми бачили позитивний ефект тих чуд на серця віруючих у Бога, а цілком протилежний, негативний ефект на серця невіруючих у Бога, поклонників єгипетського політеїстичного культу.

Ми згадали також найважливіше з чуд пророка Іллі, яким він привернув серця свого народу до живого і правдивого Бога. Воно було, безперечно, наочним евіденційним чудом для збудження віри в серцях ізраїльського народу під час його найбільшого відступлення від Бога, щоб навернути народ до Бога й щоб таким чином вони відкинули культ ідола Ваала й знищили Ваалових жерців з їхньою здеморалізованою до крайності ідолопоклонницькою релігією. Це чудо мало незвичайно великий позитивний ефект на простодушний народ, але різко негативний ефект на царицю Єзавелю, поклонницю і розсадницю Ваалового культу.

Чуда, записані в кн. Даниїла, виявлені в переважній більшості, як пророцтва в прообразі, хоч безпосередньо були надприродними чудами для врятування приречених на смерть Божих слуг, для яких не було жодної можливості порятунку від людей: чудо виявлення нічного видіння Навуходоносора, вавилонського царя; чудо врятування трьох юнаків з огненної печі; чудо таємної руки, що писала вирок смерті вавилонському цареві Валтасару; чудо провіщення сімдесяти сімок для встановлення

Христового Царства; чудо славного видіння Сина Людського; чудо врятування Даниїла в лев'ячій ямі тощо. Жодне з тих чуд не було безпосереднім евіденційним засобом для збудження або підкріплення віри для ізраїльського народу, який також був на вигнанні з Даниїлом, бо Даниїл знаходився в колі вельможних, тоді як народ був у неволі. Пророк Єзекіїль, який був з народом невольником, не чинив надприродних чуд, але Господь наказував йому чинити певні символічні дії, які мали служити ознаками для перестороги й для науки народу в неволі. В загальному книга прор. Даниїла є дуже сильною евіденцією надприродної дії Божої по відношенню до людей для підкріплення віри кожного віруючого, коли він її належно вивчить і зрозуміє. Але в той час, коли вони відбувалися, ці чуда, мабуть, не були широко відомі для ізраїльських вигнанців у вавилонській землі.

По цьому періоді припинилися і чуда, і за недовгий час замовкають також пророцтва, — небо мовчить аж до часу появи Христового провісника — Івана Христителя, який вийшов на велике служіння приготування дороги Господеві.

І ось настав час сповнення пророчих провіщень про прихід Месії. Все, що вони так детально сповістили про Нього в своїх пророчих писаннях за натхненням Божим, сповнилося. Коли збулися часи, об'явив Себе перед народом Месією Той, про Якого напи-

сано: "Бог в тілі явився!", Якого Ім'я — "Еммануїл", що в перекладі є: "З нами Бог!" У Христі сповнилися не лише пророчі писання від найдавніших віків, але й до великої міри мрії поганської міфології знайшли своє реальне здійснення. Бог узяв вигляд людини і, як Людина, жив, навчав, терпів, страждав і помер, розп'ятий на хресті, за людей серез Свого творіння — людей. Він поводився, як ніхто з найкращих людей перед Ним; Він говорив слова, які не виходили з уст наймудріших людей; Він жив так свято й безгрішно, як ніхто з найправедніших людей до Нього; Він виявив незчисленну кількість незаперечних евіденцій Своєї Божеської Особистості, унікального характеру і небесного посланництва (Ів. 15:22, 24).

Вся людська історія сплямована переступом Божих Заповідей, ламанням Божого Закону і непримиренною ворожнечею на Нього. Від часу упадку в гріх Адама та Єви, протягом відступлення від Бога, яке спричинило потоп за днів Ноя, й через усі віки панування Закону, яким суджено людей, дуже легко доказати, що "все зачинило Писання під гріх" (Гал. 3:22). Все людство тому чекало на настання нової ери, нового початку життя, коли настав би ясний день, в якому не мали б уже більше сили смуток і страждання, щезли б ненависть і злоба, зникли б знущання і тортури, припинилися б війни і кровопролиття, а рабство і насильство не мали б більше мі-

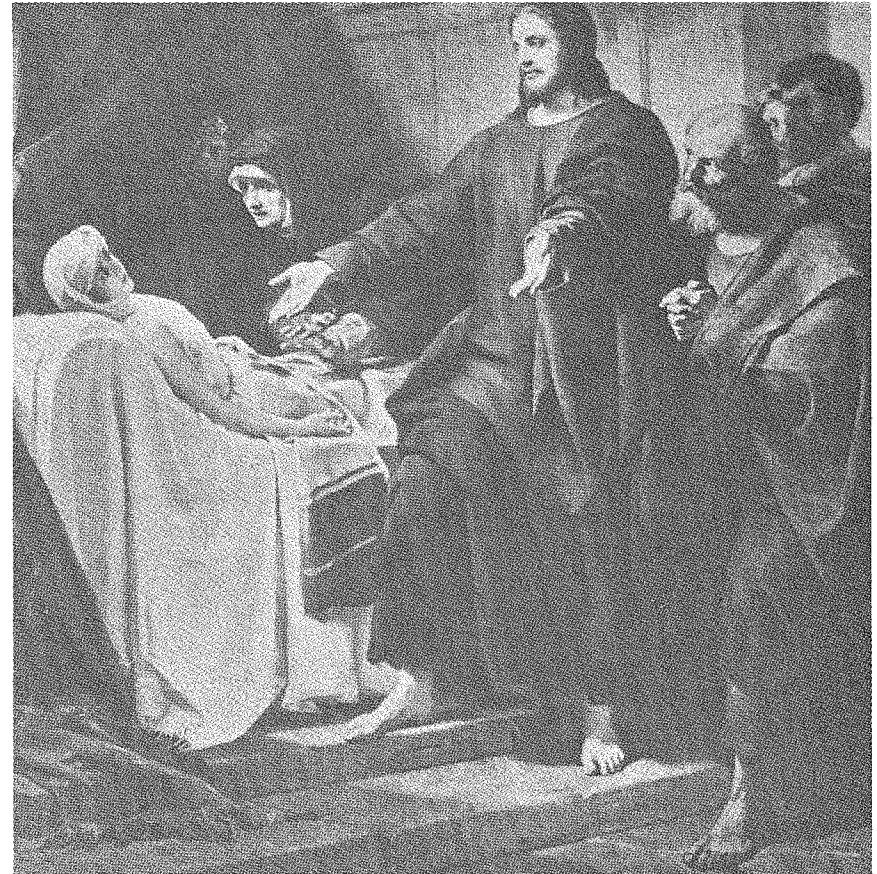
сця на землі. Люди чекали з великою тугою в душі на спокій, блаженство, праведність, справедливість, радість і добробут, щоб жити щасливо.

Яка невимовна радість сповнилася серця бідних пастухів, які серед нічної тиші на юдейських полях чули вперше ту блаженну ангельську вістку небес: "Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля!" (Лк. 2:14). З яким небувалим очікуванням настання нового порядку на землі спішили до Юдеї мудреці со Сходу за зорею, щоб віддати хвалу і поклін, принести коштовні дари Тому, Хто мав його встановити — народженому Цареві над царями!

Тридцять років по цьому "Він виріс перед Ним, мов галузка, і мов корінь з сухої землі, — не мав Він принади й не мав пишноти; і ми бачили Його, та краси не було, щоб Його пожадати" (Іс. 53:2). Але Христос вийшов до народу з тріумфальною вісткою: "Збулися часи, — і Боже Царство наблизилось. Покайтеся і віруйте в Євангелію!" (Мк. 1:15). Далі Він казав: "На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, щоб проповідувати рік Господнього змилювання... Сьогодні збулося Писання, яке ви почули!" (Лк. 4:18-19, 21). Він говорив ще: "Поправді, поправді кажу вам: Відтепер ви побачите небо відкрите та анге-

лів Божих, що на Людського Сина підіймаються та спускаються" (Ів. 1:51). "І кожна людина побачить Боже спасіння!" (Лк. 3:6). Які це величні слова! Але чим їх Він підтвердив?

чудо в Кані Галілейській (Ів. 2:1-11), перше очищення храму від продавців і міняльників (Ів. 2:12-22) і перші численні чуда удоровлення хворих, недужих і калік під час свята Пасхи в Єру-

Воскресіння дочки Яіра.

Він їх підтвердив Своїми надприродними чудами, — чудами й милосердям до поодиноких людей. Він справді прийшов не на те, щоб Йому служили, але щоб послужити людям і життя Своє дати на викуп за багатьох. Перше

салимі (Ів. 2:23-25) недвозначно вказали, що справді настає час панування неба на землі. Коли ж Христос встановив нову небувалу еру чуд в Ізраїлі, "то багато хто ввірували в Його ймення, побачивши чуда Його, що чинив"

(Ів. 2:23). Велика кількість учинених надприродних чуд Христом на початку й протягом трьох з половиною років інтенсивного служіння Його була потужною евіденцією Його місяньського посланництва й наближення Божого Царства.

В усіх чотирьох Євангеліях докладно описані тільки 35 чуд Ісуса, але багато більше Його чуд не описано детально, а тільки згадано про них загально в таких місцях Євангелій: Мт. 4:23-24, 8:16, 9:35, 10:1, 8, 11:4-5, 11:20-24, 12:15, 14:14, 36, 15:30, 19:2, 21:14; Мк. 1:32-34, 39, 3:9-12, 22, 6:2, 7, 13, 14, 53-56, 16:17; Лк. 4:40-41, 5:15, 17-19, 6:17-19, 7:21-23, 9:11; Ів. 2:23, 3:2, 4:45, 6:2, 7:31, 11:47, 12:37, 20:30, 21:25. Підсумовуючи свій опис Христового життя і Його діл, ап. Іван пише: "Багато й є іншого, що Ісус учинив. Але думаю, що коли б написати про все те зокрема про кожне, то й сам світ не вмістив би написаних книг!" (Ів. 21:25).

Така рясна численність чуд була не лише доказом сповнення місяньських пророцтв і настання місяньської ери, але вона служила незаперечною евіденцією перебування Бога в людському тілі серед людей, на яких так потужно діяла надприродна Його сила, що тільки зловмисна ворожнеча на Бога могла не прийняти Його Месією, Спасителем, Господом і Богом, а віддати Його римлянам на розп'яття.

Усі чуд, які Христос чинив протягом трьох з половиною ро-

ків Свого служіння, не скінчилися з Його розп'яттям та похованням. До речі, на хресті звершилося найбільше чудо — спасіння людського роду від вічної загибелі, перемога над гріхом, дияволом і світом, а в гробі відбулося друге найбільше чудо — Його воскресіння з-поміж мертвих у нетління. По Його воскресінні чуда продовжуються, але вони зосереджуються довкола Його учнів, які потребували Його ніжного дотику й піклування по такому великому пережитті — збрання від них і розп'яття їхнього дорогого й любого Учителя. Піклування це було потрібне до часу, аж вони пізнали й збагнули глибину Христового першого приходу на землю — спасти заступницькою смертю на хресті людський рід від вічної загибелі й відкрити дорогу для всіх людей до вічного життя у славі небес.

З вознесенням Христа на небо чуда не перестали. Молода Христова Церква потребувала евіденційної надприродної сили ще деякий час. Вона її мала, бо Христос її обіцяв Своїм послідовникам: "Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої води потечуть з Його лоня" (Ів. 7:38). Він ще прорік так: "Поправді, поправді кажу вам: Хто вірує в Мене, той учинить діла, які чиню Я, і ще більші від них він учинить, бо Я йду до Отця" (Ів. 14:12). Його слова незабаром сповнилися й Христове Царство почало потужно ширитися в людських серцях. (Далі буде)

Нерозгадані таємниці

АТЛАНТИДА

Загадковій Атлантиді присвячено понад двадцять п'ять тисяч книжок, не кажучи вже про окремі статті у періодичній пресі. Про таємничу землю, яка затонула, писали мандрівники, географи, філософи, моряки і... просто шарлатани. Писали з давніх-давен.

Легенді про Атлантиду виповнилося 2400 років. Стільки часу минуло відтоді, як давньогрецький філософ Платон після двадцятилітньої мандрівки по егейських островах, Єгипту і Малій Азії написав твір, у якому згадує таємничий острів Атлантис, затоплений морем внаслідок страшної катастрофи.

За платоном, Атлантида була островом, що лежав на захід від "стовпів Геракла" (так колись називали Гібралтарську протоку). Платон досить докладно описує високорозвинену цивілізацію загиблого острова. Атлантида потопала у зелені кокосових пальм, бананів. Тут двічі на рік збирали врожай. Її столиця була збудована у формі кола діаметром 23 кілометри, дахи храмів і палаців виліскували золотом.

І ось настали, пише Платон, "один жахливий день і одна жахлива ніч". Атлантида зникла в океанських хвилях. І відтоді питання це не дає спокою людській фантазії. Серед присвячених Атлантиді книжок особливу увагу привертають праці німецького фізика і винахідника Отто Мука, який довгий час вивчав проблему з допомогою найновіших методів. Сенсацію викликала його книжка "Все про Атлантиду", яка, на жаль, була останньою (автор недавно

помер). Сенсація полягає в тому, що Мук, автор обачний і точний, доводить: платонівська легенда про таємничу землю могла бути правдоподібною.

Атлантида, твердить Мук, була великим островом, що за територією дорівнював Португалії, Іспанії та Франції разом узятим.

Островом, що зник з поверхні Атлантичного океану в результаті нечуваної катастрофи. Єдине, що залишилося після неї, — скромний архіпелаг Азорських островів.

Під час катаклізму, який знищив першу високорозвинену цивілізацію, загинули мільйони людей і тварин, змінилося обличчя Землі та її клімат. Усе могло статися блискавично, пише Мук. Увечері над північно-західною частиною горизонту з'явилася невідома "зірка", світло якої наростало з секунди на секунду. Через півхвилини "зірка" перетворилася в комету, яка наближалася до Землі під кутом 30 градусів. Ще через тридцять секунд її світло за інтенсивністю дорівнювало сонячному; коли ж комета увійшла в атмосферу, яскравість досягла еквівалента 100 Сонць! Це означало, що температура у смугі катастрофи підвищилася до двадцяти тисяч градусів. Висока температура розірвала комету, її уламки вогненным дощем упали на поверхню Землі. Два найбільших потрапили в океан на північний схід від нинішнього Пуерто-Ріко. Із силою, що дорівнює вибухові 30 тисяч водневих бомб, вони пробili кору океанського дна. З глибини земного ядра нагору вирвалися

більйони тонн розжареної магми. Вогонь і вода! Жахливий вибух виніс потоки лави і гігантські хмари водяної пари на висоту кілька десятків кілометрів.

Той вибух, продовжує Мук, було чути на всій земній кулі, а стовп жовто-червоного світла навіть у місцях, віддалених на дві тисячі кілометрів, перетворив ніч у білий день. По океану прокочується страшна хвиля, яка сягає тисячі метрів у висоту. Сотні мільйонів кубометрів води затоплюють острови і континенти. Та ж хвиля знищує Атлантиду — її багатства, досягнення культури. Отож люди, які вціліли, мусили починати все від нуля...

Що ж було причиною нещастя? На думку Мука, масовим убивцею десять тисяч років тому став астероїд з групи, відомої під назвою Адоніс. Його вирвала з навколосонячної орбіти сила земного тяжіння.

Все, що лишилося після Атлантиди, твердить дослідник, це підводне плато, яке оточує теперішні Азорські острови. Маючи площу 500 на 1000 кілометрів, воно лежить на глибині трьох тисяч метрів. Це зовсім мало, коли зважити, що відразу ж за цим плоскогір'ям дно океану знижується до семи тисяч метрів.

А що може підтвердити версію про космічну катастрофу?

У 1931 році американські льотчики уточнювали карту Південної Кароліни. Картографи здивувалися, побачивши на зроблених авіаторами знімках більш як три тисячі кратерів невідомого походження. Центр їх поля, яке загалом становило 156 тисяч квадратних кілометрів, перебуває поблизу міста Чарлстон. На підставі аналізу фотографій спеціалісти дійшли висновку, що ці кратери могли з'явитися тільки в результаті зіткнення Землі з великою кількістю метеоритів.

Два сліди особливо потужних ударів метеоритів об дно океану можна і тепер знайти недалеко від міста Пуерто-Ріко. Згідно з підрахунками Мука, діаметр цих небесних тіл становив щонайменше десять кілометрів. Від удару такої маси земна кора тріснула.

Катаклізм, який став безпосередньою причиною загибелі Атлантиди, супроводили інші катастрофи, що відбувалися начеб за ланцюговою реакцією. Величезні маси розпорошеної під час вибуху лави і водяної пари утворили хмару, яка незабаром пролилася небаченою зливою. Настали дні потопу. Водночас хмара розносила отруйні гази, що вирвалися з надр Землі. Таким чином, те, чого не знищила вода, вбите газами. Смертоносна хмара пролилася над територією Європи, Азії та Африки...

Принагідно Отто Мук висуває гіпотезу про знамениті "цвинтарі мамонтів" у Сибіру. Як відомо, у вічній мерзлоті знаходяться тисячі тіл цих тварин. Тисячоліття пролежали вони в кризі і збереглися до наших часів. Протягом тривалого часу зоологів хвилювала думка: що спричинило одночасну загибель такої кількості тварин? Вчені дійшли висновку, що причиною стало удушшення. Причому то була смерть раптова: у шлунках мамонтів виявили неперетравлені рештки їхнього останнього обіду — голки ялин, вільхове листя.

Але ж нині в районі "цвинтарів" ці дерева не зустрічаються. Ростуть вони за 3500 кілометрів на південь, у зоні більш м'якого клімату. Якби смерть заскочила мамонтів у тих краях, їхні тіла не збереглися б. Отже, загибель цих тварин пов'язана з чимось загадковим, таким, що раптово, протягом годин призвело до цілковитої зміни клімату на планеті.

Мук пропонує такий варіант розв'язання загадки: удар уламків астероїда об поверхню Землі став причиною зміни положення земної осі і зміщення обох полюсів на три з половиною тисячі кілометрів. Там, де перед катастрофою був Північний полюс, тепер — так званий магнітний. Таким чином зміна клімату була настільки "швидкісною", висловлює припущення вчений, що тіла отруєних газамі мамонтів майже негайно потрапили у природний холодильник, в якому пролежали неушкодженими тисячоліття.

Книжка Мука містить багато інших цікавих фактів, зокрема про мандри морських вугрів. Тисячі миль пропливають вони в океані без будь-якої мети. А колись, виявляється, всі вони збиралися біля берегів... Атлантиди.

Дату катастрофи Мук визначив так. За Платоном, Атлантида занурилася в океан 8500 (як на ті часи) років тому. В календарі майя цей рік відповідає "нульовій даті" — 6 червня 8498 року до н. е. Такий збіг дат, твердить німецький вчений, не може бути випадковим. Тим

більше, що в той час склалася надзвичайно цікава астрономічна ситуація: Земля, Венера і Місяць опинилися на одній лінії. А група астероїдів під назвою Адоніс саме пролітала поблизу Землі. Тож, можливо, сила тяжіння трьох велетнів вирвала одну планету Адоніса з її постійної орбіти?

Такі припущення Отто Мука. Коментуючи їх, Казімеж Балуховський у польському журналі "Панорама" зауважує, що загадка Атлантиди назавжди залишиться загадкою. Якби навіть казковий острів існував насправді, то через 10900 років, які минули від часу його загибелі, ми не знайдемо на дні Атлантичного океану жодних слідів. Додамо також, що група Адоніс, обертаючись навколо Сонця, час від часу дуже близько підходить до Землі. Восстанне, у 1936 році, вона наблизилася на 300000 кілометрів, тобто на відстань меншу, ніж та, яка нас відділяє від Місяця. І хтозна, можливо, нової катастрофи не сталося тільки тому, що водночас не опинилися на одній лінії згадані вище три планети?..

А. Заблоцький

3 блокнота туриста

ЕВЕРГЛЕЙДС

Якщо поглянути на мапу Флориди, то відразу кинеться в очі великий простір на кінці її південної частини, виділений зеленим кольором. Цей простір відведено в 1947 році під національний заповідник Еверглейдс.

Площа заповідника займає 1400533 акри. Сюди входять

також Десять тисяч островів, розташованих вздовж Мексиканської затоки та Кипарисові хащі. Повсюдна рівнина, в більшості мокра, густо вкрита травою і мільйонами субтропічних рослин, що розкішно ростуть на торфі.

Між барвистими квітами тут цвітуть ніжні орхідеї, а між де-

ревами і кущами видно кучеряві пальми, пишні кипариси та дерева, що ростуть просто у воді.

Своїм життям джунглів живуть у заповіднику пуми, рисі, сноти, крокодили, алігатори, черепахи, ящірки та тисячі кроликів; двадцять чотири види гадюк, між якими чотири види отруйні. Близько триста видів птахів, що вибрали це місце своїм постійним мешканням, чи ті, що прилітають сюди на зимівлю: між ними морські орли, чаплі, пелікани, сколпики, ібіси, фламінго, лелеки, качки, чайки.

Природно, в інстинкті всякої звірини і дичини уникати зустрічі з людиною. Найкраще спостерігати за ними, коли вони виходять на здобич та шукають поживу. Наприклад, для любителів птаства найвідповідніший час — ранній ранок та пізно пополудні, коли птахи відлітають з нічлігу і повертаються назад.

Щоправда, для спостережень за роями комарів не треба ні часу, ні визначеної години. Їх скрізь сила-силенна. Їх не треба шукати, — вони знайдуть вас. Для них тут привілля, бо ради збереження природи хімікати не застосовуються. Єдиний засіб захиститися від малих кровопивців, то це змастити протикомариною рідиною відкриті члени тіла, а то й оббризкати свій одяг.

Остерігатися також належить підступу гадюк та алігаторів. Особливо небезпечні алігатори тоді, коли пильнують свого виводка. Кожне наближення до них сприймається за ворожість.

Майже посередині заповідника проходить самотня дорога, що провадить до туристичного центра Фламінго, розташованого на березі Флоридської затоки. Обабіч дороги, на певній відстані один від одного, влаштовано спостережні пункти, де можна зупинитись і оглянути різні ділянки незайманої природи, що існує так віками.

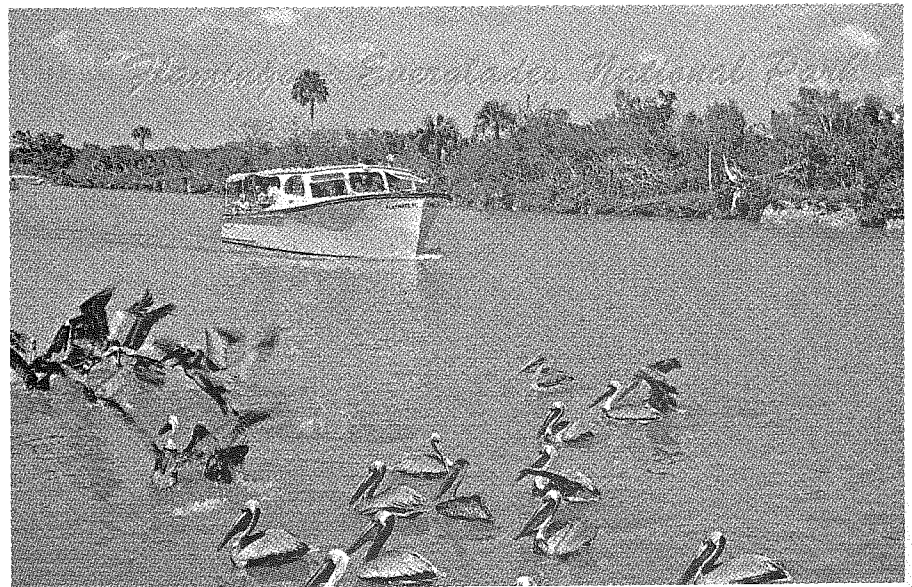
Під час однієї з наших подорожей трапився такий випадок: мотельний алігатор, обходячи свої володіння, виповз серед білого дня на дорогу. Ціла валка автомобілів змушена була затриматись, аж доки він не зволив поважно відійти до побічних заростей.

Інше дорожнє будівництво у заповіднику заборонене, аби обмежити до мінімуму псування людиною природи та втручання до пташиного і тваринного життя.

Сам туристичний центр Фламінго майже ізольований від цивілізованого рухливого життя. Далі від нього дороги нема. Навколо чудова природа, чути голоси птахів та тихий шеліт вітру. До послуг туристів є інформаційне бюро, ресторан, склеп сувенірів та мотель з басейном для купання. Трохи далі відведено місце для тих, що бажають відпочивати у власних наметах на лоні природи.

Екскурсії для любителів природи тільки під проводом фахових доглядачів, до того ж у певних напрямках і до певних місць.

Порівняно за невелику плату можна поїхати на кількагодинну екскурсію човном, полюбуватися місцями, де не ступає людська

У національному заповіднику Еверглейдс.

нога, оглянути острови, заселені численними пташками, погойдатися в човні на прозорих блакитно-зеленкуватих водах, красу яких людині північних степів важко уявити.

Для рибалок окремі човни й окремі привілеї. Цікаво дивитись, коли повертаються рибалки. Цілі зграї пеліканів та чайок, чуючи здобич, ескортують човни. Наче домашні гуси, оточують вони столи, на яких чиститься свіжа риба, чекаючи на ласий кусочок. Викликає не менше захоплення, коли хтось привіз із собою зайвого буханця хліба для пташок. Сотні чайок злітаються тоді з радісним криком і хапають підкинені у повітря шматки. Лопотіння крил, шум і галас далеко розходяться по узбережжю.

Якщо ж ви цікавитесь надзви-

чайною красою сходу сонця, візьміть у мотелі кімнату, що виходить широчезними скляними дверима на схід. Ось ледь-ледь жевріє над водою край неба. Поступово фарби приходять у рух, оживає небесна палітра. Барви чергуються щохвилини. Не встигнеш спрямувати об'єктив фотоапарата на один вигляд, як небо вже вдягнулося в інші шати, прибрало ще кращих відтінків і кольорів. А тоді велично виринає з-за обр'ю веселе сонце, ніжно пеститься в прозорій гладі моря та обдаровує радістю навколишнє життя.

Жодні штучні людські розваги не приносять стільки задоволення, заспокоєння і відпочинку, як перебування в Божому храмі природи.

Фелікса Беркута

В. Домашовець

СТВОРЕННЯ СВІТУ

(Продовження)

Отже, така богословська "гіпотеза відновлення землі" так само, як "люциферів потоп", були звичайними вигадками людей, які, так би мовити, хотіли зробити добро — узгіднити розуміння біблійної історії створення світу з науковими відкриттями геології, палеонтології та археології новітніх часів. Їхня фатальна помилка була в цьому, що вони вводили до пояснення біблійної історії створення свої власні вигадки, які дуже сильно прищепилися до вірувань

деяких християнських напрямків і стали справжніми модерними міфами, які не мають ні біблійного, ні наукового підтвердження.

До речі, чому їм не прийняти свідоцтва Слова Божого так, як воно накреслює нам Божі творчі процеси, які відбувалися з постанням землі. Отже, перший вірш Біблії стверджує, що на початку Бог створив небеса та землю, а в другому вірші Слово Боже обминає небеса й усе, що в них, а зосереджує

нашу увагу на землі й пояснює, що земля в той час була пуста й порожня, тобто на ній не було ще ні рослинного, ні тваринного життя, ані не було ще на ній людини, бо вони були створені пізніше, про що докладно описується в дальших віршах першого розділу Біблії. За Словом Божим, створення усього на землі відбувалося поступово з відповідною наперед установленою послідовністю творчої діяльності.

Незвичайно цікавою для нас є цілком вита мовчанка Слова Божого про таку глобальну катастрофу, як "люциферів потоп", між першим і другим віршами Біблії. Як можна погодитися з такою думкою, що Бог, об'являючи нам про створення землі, промовчав про таку важливу справу, як тотальне знищення перед-Адамового світу, щоб хоч кількома словами не розповісти нам про таку страшну подію на землі?

Пропоненти "гіпотези відновлення землі" основуєть її, головним чином, на одному вірші з Біблії, а саме на словах: "Бо так промовляє Господь, Творець неба. Він той Бог, що землю вформував та її вчинив, і міцно поставив її; не як порожнечу її створив, — на проживання на ній Він її вформував" (Іс. 45:18). Це є одинокий вірш у Біблії, який стверджує "не як порожнечу її створив", а на одному вірші не можна будувати доктрини. Далі, цей вірш в конотації до "гіпотези відновлення землі" є цілком вирваний з контексту, бо в контексті не йдеться про створення землі, але про Бога, як Творця неба і землі, Спасителя людей. Потім, вірш цей стверджує мету створення землі, а не її первинний стан.

До помочі вони також беруть вірші з 2 Послання ап. Петра 3:5-6, але там не говориться про люциферів потоп, але про потоп за днів Ноя. Так же само мо-

ва про Ноїв потоп в 2 Пет. 2:4. Гіпотеза про відновлення землі й про люциферів потоп настільки безсенсовна, що її не можна взагалі брати до серйозної уваги, бо чому мав би Бог затоплювати весь Свій досконало створений світ разом з перед-Адамовими людьми, які не згрішили, за гріх упавших ангелів, яких як духовних істот, ніяк не можна водою затопити!

В обороні "гіпотези відновлення землі" дехто міг би ще вказати на той факт, що біблійне оповідання творення землі не є одиноким в світі. Подібні оповідання зустрічалися також і в інших народів Близького сходу. На особливу увагу заслуговує старинна вавилонська повість створення землі, яка називається "Енума Еліш". У ній можна знайти цілу низку натяків на потвердження "гіпотези відновлення землі". Але кожний, обізнаний з тією повістю, знає, що це типічний поганський політеїстичний міф, який описує вавилонських богів у їхній боротьбі за владу. Хоч у змісті того міфологічного передання є деякі фрагменти правди, які є згідні з біблійною історією створення, вони є власне доказом того, що вавилонський міф є політеїстичним спотворенням того, що було об'явлене Богом першим людям про створення світу, живої природи і людей.

Коли ж думаємо про Мойсея, який писав першу книгу Біблії — книгу Буття, то можемо бути цілком певні, що навчившись найвищого тоді знання в єгипетських школах, він, крім усього іншого, знав не лише міфологію і культуру систему Єгипту, але він знав також про вавилонські й інших народів культури й міфи. На той час він був високоосвіченою людиною, мав обширне знання тодішнього світу й дуже добрі шанси бути фараоном Єгипту. Знаючи про освіту Мойсея, у нас виникає дуже важ-

ливе питання: Чому Мойсей, пишучи історію створення землі не вжив матеріалу з вавилонського міфу про створення світу — з “Енума Еліш”, і не написав про те, що діялося між першим і другим віршами першої голови кн. Буття?

Одинокую правдиву відповідь на це питання можемо мати в цьому, що, пишучи історію створення землі, муж Божий Мойсей був керований Святим Духом так, щоб написати нам правду й залишити нам богонатхненну книгу Біблії. І хоч він міг знати про вавилонську міфологічну повість створення світу “Енума Еліш”, в якій є деякі місця, які є правдиві й згідні з його описом створення світу, проте він категорично здеміфологізував свою історію створення землі послухом волі Божій, щоб дати нам правдивий звіт того, що Бог творив, не йдучи за людськими вигадками, гіпотезами й неправдами, але керувався виключно вказівками Святого Духа.

Тому в своїй історії створення землі він вилишив епізод людських здогадів про “божеську бурю” або “сильний вітер”, які мали б спустошити землю, й тому вона залишилася пуста й порожня, але він написав, що Божий Дух ширяв над поверхнею води (безоднею).

А про “люциферів потоп” і як у ньому мали потопитися впавші ангели він нічого не написав, бо це люди вигадали набагато пізніше. А коли б він і знав про це, то напевно не писав би, бо це також міфи пізніших часів.

Справді, найдивовижнішим вигадкам людським нема кінця. Багато з них вигадано зокрема по відношенню до викопних останків рослин, тварин і навіть людей, зокрема тих, що вже вимерли. Не має сумніву, що й у сіру давнину люди випадково натрапляли на відслонені ерозією землі величезні скам'янілі останки динозаврів, літаючих ящурів то-

що, які звичайно є дуже великих розмірів, і тепер таких тварин живими не знаходимо. На підставі таких знахідок люди вигадували різні оповідання про жахливих драконів і про страшні потвори, які жили в печерах, літали й метали вогнем із своїх ніздр. Викопні останки такого виду й інші їм подібні протягом усіх віків були великою таємницею для людей і різні фантастичні історії мали їх за своє джерело.

Але і в останніх віках немало християн давали їм свої фантастичні й нереальні пояснення, які не мають найменшого опертя на Слово Божим, ані на науці. Таких неймовірних пояснень потрібно не лише остерігатися, але й безкомпромісно відкидати, бо вони надто шкідливі для ширення Христової Євангелії.

На цьому місці згадаємо тільки кілька таких здогадів по відношенню до викопних останків. Дехто твердив, що тоді, коли Бог наказав землі видати з себе живе твориво і коли різновиди життя вже виходили зі землі, то деякі з них вийшли через м'який ґрунт і жили, а деякі з них застрягли під твердими скелями, через які вони (бідолашні) не могли перелізти, і так там загинули й закам'яніли. Який же ж це примітивізм і зневага Бога! Невже Бог мав залишити Своє новостворене творіння напризволяще?

Декому по відношенню до викопних останків прийшло на думку, що це диявол понавитворював усюди на землі повно такого дивовижжя, щоб спокушувати віруючих у Бога; а інші, навпаки, твердили, що це таки Бог створив їх, щоб випробувувати Своїх, чи вони стійкі у вірі. А яке ж це незважне твердження і хто з правдивих віруючих у живого Бога може прийняти таке пояснення викопних останків!

Були й такі, які пояснювали це явище тим, що природі властива така пластична творчість виводити форми, подібні до живих видів тварин і рослин. Але це потрібно б ствердити експериментом у лабораторії, чи справді мертва природа має таку властивість. Цього ще ніхто не довів експериментально, тому й це твердження є цілком неправдиве.

Ще інші філософствували й доказували, що викопні останки — це природні спроби створити щось, що залишилося як недорозвинене зусилля природи, яке на завжди позосталося на мінеральному рівні, не досягаючи живого стану. Але, до речі, це є ідея еволюціоністів, які пояснюють у цей спосіб вимерлі тварини, зокрема динозаврів, які дійшли до надто великих розмірів і не було їм іншого виходу, як вимерти.

Чимало інших подібних здогадів висловлювали люди в різних часах, але вся біда в тому, що найчастіше ними нісенітницями займалися щирі віруючі, фундаментальні християни, в обороні біблійної правди, а деякі з-поміж них навіть у наш час вірують таким недоречним вигадкам.

Вони найчастіше й надалі вірують зоровій ілюзії, що все зоряне небо, Сонце і Місяць обертаються кожної доби довкола Землі. Їх навіть віруючий астронавт, який був на Місяці, ходив своїми ногами по його поверхні та бачив Землю, Сонце і зорі в цілком іншій перспективі, не переконає, що їхня “тверда віра” в ілюзію є цілком фальшива. Вони певні, що “твердо й непохитно стоять на фундаменті науки Біблії” в цьому, що все небо обертається довкола Землі; а де Біблія про це учить, вони самі не знають: Десь там так написано! До речі, коли б вони забажали послухати голосу Святого Духа, як послухав Мойсей, вони мусили б здеміфологізувати

свою власну інтерпретацію Біблії, свої власні переконання, свої власні вірування і свій власний світогляд, які в жодному разі не є побудовані на науці Біблії, але на міфологічній спадщині поганства й невірства далеких і близьких нам минулих віків.

Але наведені кілька прикладів про викопні останки не є одинокі міфи сучасних християн. Дуже часто можна почути не лише в розмовах, але також з проповідальниць інші міфи, які не мають найменшої опори в Біблії, і вони стали частиною вірування і світогляду багатьох тільки тому, що передаються власне в такий авторитетний спосіб — у проповідях.

Наприклад, дуже часто можна почути про те, що в раю Єва зірвала яблуко з дерева знання добра і зла, вкусила його і дала своєму чоловікові поїсти. Тому за “яблуко” Бог вигнав Адама та Єву з раю. Де ж у Біблії написано, що це було яблуко, і що за яблуко вони були вигнані з раю? Відколи яблука ростуть на дереві знання добра і зла, а не на яблуні? В Біблії написано тільки про “плід” або про “овоч” з того дерева, а не про яблуко.

Інші, наприклад, передають жахливо неймовірний міф про те, що Каїн не був від Адама, а від диявола. Де в Біблії написано, що Єва вчинила з дияволом перелюб і наслідком того породила Каїна? Не можна собі уявити, як люди можуть зводити духовне значення слів з 1 Ів. 3:12 до суто тілесного й вірити в таку неймовірність, щоб така духовна надприродна істота, як диявол, могла мати статеві зносини з людиною, і щоб людина породила дитину.

Не менш недоречним, часто пропагандованим міфом, про який ведуться не раз завязті суперечки, є вигадка, що впавші ангели, а не сини Божі — віруючі лінії

Сета, про яких сказано, що вони молилися до Бога, женилися на людських дочках, що були з роду Каїнового (Бут. 6:2), які наслідком такого подружжя родили велетнів — потужних синів. Це недоречно міфологічне вчення не має найменших основ у Біблії, а ще меншу можливість біологічного potwierдження! Як могли людські дочки виходити заміж за невидимих впавших ангелів, які є духовними надприродними істотами? Настоювати на тому, що ангели є чоловічого або жіночого роду це — абсолютна ересь, суперечна науці Христа! А ще гірша вона тим, що не лише допускає, але й настоює на тому, що впавші ангели могли мати з людьми статеве спілкування! Як можна вигадувати, а тим більше пропагувати таку безпідставність?

Дуже часто чується, що Ной аж 120 років будував свій ковчег, щоб у ньому врятуватись від потопу. Де в Біблії написано про ті 120 років? На якій підставі їх вираховано? Безсумнівно, що це є також міф, бо про це, що Ной будував ковчег 120 років, у жодному місці Біблії не написано! Кожний, хто докладно вивчав Слово Боже, щоб вірно навчати науки правди (2 Тим. 2:15), і щоб стергтися марних базікань (2 Тим. 2:16), знає, що диявол і демологічні вигадки є найбільшим міфом щодо кожного переступу людини. До речі, вже давні патристи зробили диявола “козлом відпущення”, на якого вони скидають вину за свою неморальну поведінку та за свої гріховні вчинки.

Якщо говоримо про “дияволів міф”, то не в тому розумінні, що диявола й демонів нема, але засуджуємо всякі нерозумні й небіблійні вигадки людей, які приписують сатані й упалим ангелам усякі можливі спокушування до найгірших неморальних вчинків людей. Слово

Боже є емфатичне по відношенню до людського гріха, що джерелом його є впала у гріх, зіпсута гріхом, невідроджена людська природа, а не диявол. Навіть людські суди не приймають аргументу в обороні й оправданні винного злочинця, щоб звинувачувати диявола в спокусі людини до чинення зла; а навпаки, вони судять людину, а не диявола, так само, як судять вбивцю, а не пістоль. Читайте уважно Рим. 1:18-32, де виявлено і засуджено джерело людської найгіршої неморальності, і побачите, що ні словечка там не згадано про сатану, ані про демонів, але написано, що “тому то й видав їх Бог у пожадливість їхніх сердець на нечистість... через це Бог їх видав на пожадливість ганебну” (Рим. 1:24, 26).

Біблія представляє сатану не як твариноподібного спокусника до найгіршої неморальності, який топче своїми нечистими копитами людські дороги; навпаки, у Слові Божім він є чітко представлений як претендент на наслідника землі, як удавальник бога цього світу, як симулянт ангела світла. За Словом Божим, диявол не витрачає своїх спроможностей до творення гидот, нечистоти й неморальності, бо це здатна чинити до найгіршого рівня впала у гріх людська природа з її пожадливостями, але жаданням сатани є бути богом цього світу, керувати справами світових фальшивих релігій, вводити неправдиві вчення і спотворені доктрини серед віруючих християн, творити якнайбільше неправдивих вигадок і міфів, щоб заглушувати правду, об’явлену нам у Біблії. Коли Христос — Сіяч доброго пшеничного зерна, то диявол — сіяч куколю, дослівний симулянт Христа, але в сіянні неправди про Бога й про Його Сина Ісуса Христа. У Новому Заповіті Христос представлений, як наша праведність від

Бога, й Він засуджував самоправедних релігійних провідників у цьому, що їхній батько — диявол, не за неморальні вчинки й гидку поведінку, але за їхню самоправедність. Він засуджував самоправедних релігійних провідників за їхній фальшивий релігійний світогляд, за яким людина сама з себе може бути праведною без Христа, без Його заступницької жертви, без Його окупного пролиття крові. Чи не є диявол натхненником модерних християнських напрямків, які відкидають Христа, як Сина Божого, а Його хрест, Його кров і Його смерть за одинокі спасенні засоби для всіх людей? Чи не є диявол натхненником теорії еволюції людини, за якою розуміють, що людина еволюціонує від тварини до людини, а далі до надлюдини — звершеної тварини? Діло диявола докладно описане в 2 Кор. 4:3-4 у засліплюванні розуму невіруючих, щоб для них не засяяло світло Євангелії слави Христа. Найбільше діло сатани на землі — це спотворювання християнства на культ людини, яка в своїй природі добра і не потребує Христа та Його спасенної сили жертви на хресті.

Але вершиною “дияволового міфу” є

(Далі буде)

“Наука зміцнює мою релігію. Чим більше я маю контактів з фізичним світом, тим більше я вірю в існування Бога”.

Х. Алайя

ЗВІДУСІЛЬ

• За повідомленням Християнського комітету захисту прав віруючих у СРСР, в березні-травні минулого року в Ростові на Дону місцева влада громила баптистську громаду. Вдиралися до квартир через вікна і виламані двері.

Робили обшуки, забирали духовну літературу; зневажали віруючих, відвозили до відділів міліції для допитів.

Найновішим знущанням виявилось насильницьке поміщення сотень баптистів до венерологічних диспансерів для пере-

вірки крові. Недивлячись на протести, та що вони визнані були здоровими, багатьох не випустили з диспансеру. Мерзена дія ця розрахована на те, щоб настрахати невіруючих контактами з віруючими, нібито зараженими венеричними хворобами, а віруючих — небезпекою навмисного зараження у венеричних диспансерах.

- Британська Рада Церков “висловила глибоке занепокоєння” з приводу репресій, що застосовуються до членів Хельсінських груп у СРСР.

- З “Інформаційного бюлетеня” ч. 10 довідуємося, що в Могильовській обласній психіатричній лікарні за релігійні переконання знаходиться вся родина: батько, мати і дві дочки. Розміщені вони в різних відділах, щоб не мали між собою зв'язку.

- Із звернення політ'язнів Мордовських таборів до всіх демократичних організацій світу:

“Політ'язням створені надзвичайно важкі умови, спрямовані на те, щоб підірвати їхнє психічне і фізичне здоров'я, штовхнути до самогубства, божевілля чи передчасної смерті. Особливо обурюючі частіші за останнього часу випадки жорстокого побиття політ'язнів”.

- Васильків — районний центр Київської області. Його виникнення датують 988 роком і пов'язують з ім'ям Володимира Святославовича, який у християнстві став Василем. Однак друге ім'я князя населення не прийняло. Наголос на останньому складі свідчить про те, що в топонімі відбивається ім'я Василько, яке мали три давньоруські князі. Один із них, Василько Тербовлянський,

під час приїзду до Києва у 1097 році був підступно осліплений рукою найманця Беренди, про що повідомляє Початковий літопис. Ця трагічна подія надовго запала у пам'ять людей, а ім'я Василька й дотепер зберігає місто Васильків.

- 7 січня 1611 року — вперше в історії науки — для вивчення небесних тіл був застосований телескоп. Першим спостерігачем, який націлив на зорі оптичний інструмент, був великий природознавець Галілео Галілей.

- “Тютюн — шкідливий” — відтепер такий напис буде на кожній коробці сигарет, сигар та тютюну для люльок, що продаватимуться в Італії. Водночас забороняється реклама на всі тютюнові вироби.

- У Західній Німеччині сконструйовано бомбу, що може викликати землетрус. Важить вона 4,6 тонни і складається з 4 000 малих бомб. Знана вона як МВ. 1.

- В одній з єгипетських пірамід знайдено посудину з бджолиним медом п'ятисотрічної давності. Аромат і смак меду збереглися.

- Щоб зібрати кілограм меду, бджола повинна “налітати” близько трьохсот тисяч кілометрів і відвідати дванадцять мільйонів квіток.

- Значна частина території Об'єднаних Арабських Еміратів, як стверджують спеціалісти, в недалекому майбутньому може перетворитися на безлюдну пустелю. Розширення виробництва та ріст міського населення, викликані промислом нафти, призвели до різкого підвищення попиту на прісну воду.

ПРИВІТАННЯ

Головному Редакторові
журналу “Віра й Наука”
Д-рові І. Беркуті

В імені Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства засилаю Вам найкращі побажання й привітання з приводу видання 100-го числа Вашого цінного богословсько-наукового журналу “Віра й Наука”.

Журнал “Віра й Наука” виконує дуже велику працю в царині зміцнення віри й поглиблення знання євангельських істин і богословських доктрин. Його читають духовні — священики, пастори, проповідники і миряни. Він стимулює теологічну думку, формує переконання віри на нauce Нового Заповіту Господа нашого Ісуса Христа. Без журналу “Віра й Наука” українська християнська література відчувала б велику прогалину.

Тому Управа й провід Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства високо цінуть Ваш вклад, Вашу працю і бажає Вам успіхів і повноти Божих благословень у Вашій праці для поглиблення релігійної думки. Вітаю також всю Редколегію, усіх Співпрацівників “Віри й Науки” та всіх Видавців і Жертводавців. Нехай Господні благословення витають над усіма Вами!

З любов'ю Ваш у Христі

Олекса Гарбузюк
Голова Всеукраїнського
Євангельсько-Баптистського Братства

НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ

“Два протилежні світи”. — Збірка історичних матеріалів. Сторінок — 160.

Видавництво “Кирило-Методіївське Братство”.

Адреса:

“СМВ”, 34 Park Place, Morris Plains, N.J. 07950, U.S.A.